KURAN'DA DUA

**Kullarım Beni sana soracak olursa,
muhakkak ki Ben (onlara) pek yakınım.
Bana dua ettiği zaman dua edenin duasına
cevap veririm. Öyleyse, onlar da
Benim çağrıma cevap versinler ve Bana
iman etsinler. Umulur ki irşad olurlar.
(Bakara Suresi, 186)**

HARUN YAHYA

**Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.**

Birinci Baskı: Mart 1998
İkinci Baskı: Şubat 2001
Üçüncü Baskı: Nisan 2002
Dördüncü Baskı: Ekim 2004
Beşinci Baskı: Temmuz 2005
Altıncı Baskı: Eylül 2005
Yedinci Baskı: Şubat 2006

**ARAŞTIRMA
YAYINCILIK**

Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi
İbrahim Elmas İşmerkezi
A Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı: Seçil Ofset
100. Yıl Mahallesi MAS-SİT Matbaacılar Sitesi
4. Cadde No: 77 Bağcılar-İstanbul
Tel: (0 212) 629 06 15

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

İ Ç İ N D E K İ L E R

O K U Y U C U Y A

- Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 140 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.
- Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedirler. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.
- Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.
- Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.
- Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.
- Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğuna şahit olacaktır.
- Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat

etmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 41 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveççe gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

ÖNSÖZ

Sizi yaratmış, bu dünyaya yerleştirmiş, akıl ve beden sahibi kılmış olan Allah'a acaba gerektiği kadar yakın mısınız? O'na en son ne zaman dua ettiniz? Allah'a sadece birtakım sıkıntı ve belalarla karşılaşınca mı yalvarıyorsunuz? Yoksa O'nu sürekli anıyor musunuz? Dua ettiğinizde O'nun size çok yakın olduğunu, sizin fısıltıyla söylediğiniz veya içinizden geçirdiğiniz her sözü işittiğinin bilincinde misiniz? O'nun tüm insanların ve herşeyin Rabbi olduğunu, hayattaki en büyük dostunuzun ve dayanağınızın Allah olduğunu, herşeyi öncelikle Rabbimizden dilemeniz gerektiğini düşünüyor musunuz?

Verdiğiniz cevap ne olursa olsun, bu kitabı okumak size büyük yarar sağlayacaktır. Çünkü bu kitap, Allah'ın kullarına ne kadar yakın olduğunu, onlardan nasıl bir dua istediğini, neyin gerçekten O'nun istediği gibi bir dua olduğunu anlatmak için yazılmıştır. Duanın önemi Kuran'da, "... Sizin duanız olmasaydı Rabbim size değer verir miydi?" (Furkan Suresi, 77) ayetiyle haber verilir. Allah'a dua etmekte, O'na yakınlaşmakta bir sınır yoktur. Dolayısıyla, herkes bu yolu öğrenmekle ya da tekrar etmekle ebedi hayatına fayda sağlar.

Dua, Allah ile insanlar arasındaki bir bağlantı yoludur. Allah ile bağlantı kurma ihtiyacı ise insanın fıtratında yani yaratılışında vardır. Müminler için dua etmek, hayatlarının ayrılmaz ve çok doğal bir parçasıyken, birçokları için dua ancak büyük zorluklar altına girince, hayati tehlikelerle karşı karşıya kalınca hatırlanacak bir ibadettir. Elbette ki son söylediğimiz dua biçimini Allah makbul karşılamayabilir. Asıl hayırlı olan hem rahatlıkta, hem de zorlukta Allah'tan yardım istemektir. İşte bunun için de samimi bir şekilde Allah'a dua edebilmenin yolları Kuran'da detaylıca tarif edilmiştir.

Kuran'da birçok ayette doğrudan ya da dolaylı olarak dua konusu yer almaktadır. Sadece bu bile dua konusuna verilmesi gereken önemin bir göstergesidir. Öte yandan, dua ile ilgili ayetler okundukça da, bunun ne derece hayati bir ibadet olduğu daha rahat anlaşılmaktadır.

Kuran'a Göre Dua

"Çağırmak, seslenmek, istemek, yardım talep etmek" anlamlarına gelen dua, Kuran'a göre "kulun bütün benliğiyle Allah'a yönelmesi" ya da "gücü sınırlı ve sonlu bir varlık olan insanın, sınırsız ve sonsuz bir kudret karşısında acizliğini kabul ederek yardım dilemesi" şeklinde tanımlanmaktadır.

Allah inancı olan her insanın çeşitli şekillerde dua ettiği bir gerçektir. Ancak insanların oldukça büyük bir kısmı duayı, sadece darlık ve sıkıntı anında elden gelen tüm ihtimaller denendikten sonra Allah'ı hatırlamak şeklinde anlamaktadırlar. Bu insanlar üzerlerindeki sıkıntı geçince bir sonraki darlık ve sıkıntı anına kadar Allah'ı unutur ve ondan bir şey talep etmeyi akıllarının ucundan dahi geçirmezler.

İnsanların başka bir bölümünde de son derece hatalı bir dua anlayışı hüküm sürmektedir. Bu insanlar için dua, küçük yaşlardan itibaren ailenin yaşlı bir ferdi tarafından öğretilen anlaşılmaz bazı sözlerdir. İnsanların bu tür dualarında Allah'ın varlığı, birliği, büyüklüğü, kudreti, insanları sürekli olarak görüp-işittiği, dualara icabet edeceği fazla düşünülmez. Önceden ezberlenmiş olan dua kalıpları tekrarlanır, durur. Oysa kitabımızın da konusu olan, Allah'ın Kuran aracılığıyla insanlara duyurduğu dua çok farklıdır.

Kuran'a göre dua etmek, Allah'a ulaşabilmenin en kolay yoludur. Şimdi Allah'ın sıfatlarını bir düşünelim. O, insana şah damarından daha yakın olan, herşeyi bilen, işitendir... İnsanın içinden geçirdiği tek bir düşünce bile Allah'tan gizli kalmaz. O halde samimi olarak Allah'tan bir istekte bulunmak için insanın sadece düşünmesi bile yetmektedir. İşte Allah'a ulaşmak bu denli kolaydır.

İnsan kulluk bilincinde olduğu sürece Allah Katında bir değer kazanabilir. Bu yüzden insanın Allah'a yönelmesi, hataları konusunda Allah'a itirafta bulunması ve sadece Allah'tan yardım dilemesi gerekmektedir. Bunun dışında bir davranış tarzı Allah'a karşı büyüklenmektir ki, Kuran'da bunun cezasının sonsuz cehennem olduğu bildirilir.

Günümüz toplumlarında dikkat çeken bir gerçek, diğer birçok ibadet gibi duanın da terk edilmiş bir gelenek olarak düşünüldüğüdür. Aslında bu düşüncenin gelişmesinin perde arkasında "Allah'tan bağımsız, kendi kendisine işleyen bir dünya" olabileceği telkini yatmaktadır. İnsanların büyük bir kısmı ister istemez yaşantılarının başlangıcından sonuna kadar tüm olayların kendilerinin ve çevrelerindeki insanların kontrolünde cereyan eden olaylar olduğunu düşünürler. Bu yüzden de ölümle burun buruna gelmeden ya da çok büyük bir felaketle karşılaşmadan Allah'a dua etme ihtiyacı duymazlar. Oysa bu büyük bir yanılgıdır. Bu yanılgıda öyle bir noktaya gelenler olur ki, bunlar duayı adeta geçmiş zamanlardan günümüze kadar ulaşmış bir sihir tekniği olarak algılarlar. Halbuki dua, yaşamın geneline yayılacak başlıbaşına bir ibadettir.

İnsanların tamamı duaya muhtaçtır. Fakir ve zor şartlar altında yaşayan birinin zengin bir insana göre duaya daha fazla ihtiyacı olduğunu düşünmek, dua konusunu temelinden yanlış anlamak demektir. Maddi durumu iyi olan, hayatta tüm istediklerine kavuştuğunu düşünen bir insanın duaya ihtiyacı olmadığını düşünmek son derece hatalıdır. Çünkü bu durumda dua etmenin tek sebebinin dünyevi arzuların tatmini olduğu anlamı çıkmaktadır. Oysa müminler hem dünya hayatları için, hem de ahiretleri için dua ederler. Dua beraberinde tevekkülü de getirir. Dua eden insan, karşısına çıkabilecek zor ya da kolay her türlü durumu, tüm olayları, kainatın Yaratıcısı ve Hakimi olan Allah'ın takdirine bırakmış demektir. Bir problemi çözmenin ya da önlemenin bütün yollarının evrendeki tüm kudretin sahibi olan Allah'a dayandığını bilmek, tüm işleri ona havale etmek ve sadece ona dua etmek, mümin için bir ferahlık ve güven kaynağıdır.

KURAN'DA DUA
NASIL ANLATILIYOR?

En son ne zaman dua ettiğinizi düşündünüz mü?... Bu soruya farklı cevaplar verilebilir ama ortak nokta herkesin bir şekilde dua ettiği olacaktır. İnsanlar elbette her yerde, her ortamda, istedikleri herşey için Rabbimiz olan Allah'a dua edebilirler. Allah iman edenlerin her ortamda dua edebileceklerine, Kendini zikredebileceklerine aşağıdaki ayetlerle dikkat çekmiştir:

Onlar, ayakta iken, otururken, yan yatarken Allah'ı zikrederler ve göklerin ve yerin yaratılışı konusunda düşünürler. (Ve derler ki:) "Rabbimiz, Sen bunu boşuna yaratmadın. Sen pek Yücesin, bizi ateşin azabından koru." "Rabbimiz, şüphesiz Sen kimi ateşe sokarsan, artık onu 'hor ve aşağılık' kılmışsındır; zulmedenlerin yardımcıları yoktur." "Rabbimiz, biz: "Rabbinize iman edin" diye imana çağrıda bulunan bir çağırıcıyı işittik, hemen iman ettik. Rabbimiz, bizim günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ört ve bizi de iyilik yapanlarla birlikte öldür." "Rabbimiz, elçilerine va'dettiklerini bize ver, kıyamet gününde de bizi 'hor ve aşağılık' kılma. Şüphesiz Sen, va'dine muhalefet etmeyensin." Nitekim Rableri onlara (dualarını kabul ederek) cevab verdi: "Şüphesiz Ben, erkek olsun, kadın olsun, sizden bir işte bulunanın işini boşa çıkarmam…" (Al-i İmran Suresi, 191-195)

Bunların yanısıra bir de duanın, en güzel, en makbul şekli vardır ki Kuran'da bunlar ayrıntılarıyla anlatılmıştır.

Yüksek Olmayan Bir Sesle,
Yalnız Başına,İçin İçin Dua

Çok çaresiz ve sıkıntı içerisinde kaldığınız, Allah'a dua etme ihtiyacı hissettiğiniz bir anda dua etmek için nasıl bir ortamı tercih ettiğinizi hatırlıyor musunuz? Hiç şüphesiz gece yastığa başınızı koyduğunuzda ya da çok sessiz ve gürültüsüz, Allah'la başbaşa olabileceğinizi hissettiğiniz bir ortamda dua etmeyi tercih etmişsinizdir.

İbadetler sırasında manevi yoğunluk en fazla yalnız başına, kimsenin bilmediği zamanlarda, tam bir konsantrasyonun sağlanabildiği sırada yaşanır. İhtiyaçları, hataları veya eksikleri konusunda Allah'a dua etme gereksinimi duyan insan, yalnız başına ve için için dua etmeyi tercih eder. Buna güzel bir örnek Hz. Zekeriya'nın duasıdır. Kuran'da, onun Allah'tan soyunu devam ettirecek bir varis isterken gizlice dua ettiğine işaret edilir:

Hani o Rabbine gizlice seslendiği zaman demişti ki: "Rabbim, şüphesiz benim kemiklerim gevşedi ve baş, yaşlılık aleviyle tutuştu; ben sana dua etmekle mutsuz olmadım." (Meryem Suresi, 3-4)

Duanın tanımı için "gücü sınırlı ve sonlu bir varlığın gücü sınırsız bir kudret karşısında acizliğini ortaya koyarak istekte bulunmasıdır" demiştik. Bu yüzden dua, gerçekten Allah'a karşı acizlik ve fakirlik bilinerek yapılmalıdır. Fakat elbette ki bu birtakım yapmacık hareketlerle, kalıpçı ve taklitçi düşünce yapısıyla sağlanamaz. Zaten gerçek anlamda samimi olan, acizliğini hisseden insan doğal olarak bunu yaşayacaktır. Kuran'da, müminlere şu şekilde dua etmeleri tavsiye edilir:

Rabbinize yalvara yalvara ve için için dua edin. Şüphesiz O, haddi aşanları sevmez. (A'raf Suresi, 55)

Rabbini, sabah akşam, yüksek olmayan bir sesle, kendi kendine, ürpertiyle, yalvara yalvara ve için için zikret. Gaflete kapılanlardan olma. Şüphesiz Rabbinin Katında olanlar, O'na ibadet etmekten büyüklenmezler..." (A'raf Suresi, 205-206)

Kuran'da, duanın yalnızken, yalvararak ve için için yapılabileceğine dikkat çekilir. Dolayısıyla duanın nerede yapıldığı, dua sırasında düzenlenen "tören"in büyüklüğü, katılımın fazla olması ve dua eden şahsın sesinin çok fazla çıkması ölçü değildir.

Öncelikle bilinmelidir ki, duadaki yüksek ses tonları duanın Allah'a ulaşmasını ya da Allah'ın duaya icabetini kolaylaştırmaz. Dua ettiğimiz Rabbimiz, içimizden geçirdiğimiz düşünceleri bilen, herşeyden haberdar olan ve bize şah damarımızdan daha yakın olandır. (Kaf Suresi, 16) Bize bu kadar yakın olan Allah'a dua ederken sesimizi gereksiz yere yükseltmemizin bir anlamı yoktur. Kişi içinden dua edebileceği gibi, ancak kendisinin duyabileceği bir tonla da dua edebilir.

Kuran'da gerek ibadet sırasında, gerekse yaşamın her anında ses tonunun uygun tutulması gerektiği insanlara aşağıdaki ayetlerde şöyle bildirilir:

Yürüyüşünde orta bir yol tut, sesinden de (yüksek perdeleri) eksilt. Çünkü, seslerin en çirkin olanı gerçekten eşeklerin sesidir. (Lokman Suresi, 19)

De ki: "Allah, diye çağırın, 'Rahman' diye çağırın, ne ile çağırırsanız; sonunda en güzel isimler O'nundur." Namazında sesini çok yükseltme, çok da kısma, bu ikisi arasında (orta) bir yol benimse. (İsra Suresi, 110)

Görüldüğü gibi Kuran'da tarif edilen ibadet modeli gösterişten uzaktır. Başkaları görsün veya duysun diye yapılmaz, sadece Allah'a karşı olan vazifenin hakkıyla yerine

getirilmesi amacını taşır. Kuran'da bunun üzerinde önemle durulur. Dua ile ilgili ayetlerde defalarca "dini Allah'a halis kılarak dua etmek"ten söz edilir. Bunun anlamı, dinin, yani ibadetin sadece ve sadece Allah için yapılması, O'ndan başkalarının rızasının kesinlikle aranmamasıdır:

O, Hayy (diri) olandır. O'ndan başka ilah yoktur; öyleyse dini yalnızca Kendisi'ne halis kılanlar olarak O'na dua edin. Alemlerin Rabbine hamdolsun. (Mü'min Suresi, 65)

Öyleyse, dini yalnızca O'na halis kılanlar olarak Allah'a dua (kulluk) edin; kafirler hoş görmese de. (Mü'min Suresi, 14)

De ki: "Rabbim adaletle davranmayı emretti. Her mescid yanında (secde yerinde) yüzlerinizi (O'na) doğrultun ve dini yalnız Kendisi'ne has kılarak O'na dua edin. "Başlangıçta sizi yarattığı" gibi döneceksiniz." (A'raf Suresi, 29)

Din sadece Allah'ındır. İbadetlerin hepsi sadece O'nun hoşnutluğunu kazanmak amacıyla yapılır. Bunun yegane yolu da O'nun istediği ve tarif ettiği gibi yapmaktır.

Duasını, ya da başka herhangi bir ibadetini Allah'a halis kılmadan yapanlar, yani etraflarındaki insanlara "takva" görünmek endişesinde olanlar büyük bir dalalet içindedirler. Allah Kuran'da onlardan şöyle söz eder:

İşte (şu) namaz kılanların vay haline,
Ki onlar, namazlarında yanılgıdadırlar,
Onlar gösteriş yapmaktadırlar, (Maun Suresi, 4-6)

Allah'ın Varlığını Hissederek Dua

Duanın en önemli unsurlarından biri Allah'a olan kesin imandır. İnsan çaresiz kaldığı durumlarda Allah'ın varlığını ve kendisine sadece O'nun yardım edeceğini hiç şüphesiz bilir. Ancak insanın rahat zamanlarında da Allah'ın varlığını ve gücünün büyüklüğünü hissederek dua etmesi gerekmektedir. Aslında insan sadece dua sırasında değil, günlük yaşantısının her anında bu bilinçte olmalıdır.

Her an, Allah'ın varlığını ve yakınlığını hissederek dua etmelidir. Çünkü ancak Allah'ın varlığının farkında olan insan duanın anlamını ve önemini kavrar. Duanın özelliği, Allah ile kulu arasında özel ve sıcak bir bağlantı kurmasıdır. İnsan tüm sıkıntılarını ve isteklerini Allah'a açar, O'na yakarır ve Allah kulunun isteğine icabet eder, duasını karşılıksız bırakmaz.

Daha önce de belirttiğimiz gibi Kuran'da dua hiçbir şekli kalıba sokulmaz. "Allah'ı ayaktayken, otururken ve yan yatarken zikredin" (Nisa Suresi, 103) ayeti, insanın her

durumda ve her şartta Allah'ı anıp O'na dua edebileceğini gösterir. Önemli olan şekil değil, dua eden kişinin samimiyet ve teslimiyetidir.

Bunun aksi bir anlayış ise, duayı gerçek anlamından çıkarır ve bir tür büyü ya da tılsım gibi görülmesine yol açar. Birtakım cahil insanların kendi kendilerine ürettikleri ağaçlara bez bağlama, suya üfleme gibi batıl inançlar bunun bir göstergesidir. Dikkat edilirse bu tür uygulamaların temel özelliği, bunları uygulayan kişilerin Kuran'ın mantığından uzak oluşlarıdır. Doğrudan Allah'a yönelip isteklerini O'ndan istemektense, birtakım batıl tören ya da semboller icad etmekte, duayı da bunlar aracılığıyla yapmaktadırlar. Kime dua ettiklerinin, kime yakardıklarının ise pek farkında değildirler. Dua için kullandıkları cisimlerde bir tür "keramet" olduğu zannındadırlar, ama sorulsa bunun ne demek olduğunu tarif edemezler. Türbe ziyaretlerini amacından saptırarak bu türbelerde yatan insanlara dua edenler, onlardan medet umanlar da aynı batıl ve sapık inanca sahiptirler.

Mümin ise "Rabbinin ismini zikret ve herşeyden kendini çekerek yalnızca O'na yönel" (Müzemmil Suresi, 8) emrine uyar, tüm bu batıl inanışlardan uzak olarak sadece ve sadece Allah'a döner, O'nun huzurunda boyun eğer ve Rabbimize yalvarır.

Korku ile Ümit Arasında Dua

Kuran'da Allah'ın "... merhametlilerin en merhametlisi..." (Enbiya Suresi, 83) olduğu belirtilmektedir. Yine Kuran'da hata yapanın Allah'tan bağışlanma dilemesi durumunda hiçbir günah ayrımı gözetilmeden affedileceği söylenmektedir. (Nisa Suresi, 110) Bu nedenle insanların dualarında Allah'ın "esirgeyen ve bağışlayan" sıfatlarını düşünmeleri, ümit içinde dua etmeleri gerekir. Kişinin yapmış olduğu hata ve bu yüzden duyduğu vicdan azabı ne kadar büyük olsa da, Allah'ın affediciliğinden ümit kesmesine neden değildir. Bununla paralel olarak insanın hata yapmaktan ve günah işlemekten dolayı içine girmiş olduğu ruh hali, onun umut içinde dua etmesine engel olmamalıdır. Çünkü Kuran'da sadece kafirlerin Allah'ın rahmetinden umut keseceği söylenir:

"... Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Çünkü kafirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden umudunu kesmez." (Yusuf Suresi, 87)

Öte yandan kimsenin mutlaka cennete layık olma gibi bir garantisi yoktur. Nitekim Allah Kuran'da; "Şüphesiz Rablerinin azabından emin olunamaz" (Mearic Suresi, 28) ayetiyle bu gerçeğe karşı insanları uyarmıştır. Bu nedenle de herkes Allah'tan gücünün yettiği kadar korkmak durumundadır. Öyle ise imtihan için dünyada bulunan insanın her zaman için sapması, dalalete düşmesi, şeytanın oyununa gelip Allah'ın yolundan dönmesi ihtimal dahilindedir. Bu konuda kimsenin bir garantisi yoktur. Bu nedenle insan duasında bir yandan Allah'ın rahmetini ümid ederken, bir yandan da O'nun rızasını yitirmekten korkmalıdır.

Nitekim gerçek bir mümini diğer insanlardan ayıran en önemli özelliklerden biri Allah korkusudur. Çünkü inanmayan bir insana göre cehennemin varlığı meçhuldür. Mümin ise cehennem tehlikesinin farkındadır. Ahiret gününe kesin bir bilgi ile inandığı için en büyük korkuyu yaşar. Sadece inanan ve Allah'a karşı büyüklenmekten kaçınan kişi bu korku ile hareket eder. Azabın gerçekliğinden ve şiddetinden emindir. Bu azapla karşılaşmamak için dünya hayatında risk sayılan hiçbir şeye yaklaşmaz. Ahiretteki o zorlu azaptan uzaklaşmayı ve sonsuz güzellikle karşılanacağı cenneti hak etmeyi ister. Müminin ahiret azabından korkusu duasına da yansımaktadır.

İşte bu yüzden Kuran'da korku ve ümit kavramları birlikte kullanılmıştır. Eğer insan duasında cehennem korkusunu hissetmiyorsa -ki bunun temelinde Allah korkusunun eksikliği yatmaktadır- ortada mutlaka bir tefekkür yani düşünüp anlama eksikliği vardır. İnsan cenneti kazanmak için ne kadar istekli bir şekilde dua ediyorsa, cehennemden kurtulmak için de o kadar istekli bir şekilde dua etmelidir. Yani cehennemden korkup, cennete kavuşmayı ümit etmelidir. Bu ruh halini ifade eden ayetlerden ikisi şöyledir:

"Düzene konulması (ıslah)ından sonra yeryüzünde bozgunculuk (fesad) çıkarmayın; O'na korkarak ve umut taşıyarak dua edin. Doğrusu Allah'ın rahmeti iyilik yapanlara pek yakındır." (Araf Suresi, 56)

"Onların yanları (gece namazına kalkmak için) yataklarından uzaklaşır. Rablerine korku ve umutla dua ederler ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden infak ederler." (Secde Suresi, 16)

Görüldüğü gibi korku ve umut, Kuran'da kastedilen duayı oluşturan iki temel histir. Kuran dikkatlice incelendiğinde zaten tüm ibadetlerde, ve yaşamın her anında bu iki hissin hayati önem taşıdığı rahatlıkla fark edilebilir.

Unutulmamalıdır ki dua Allah'a karşı hem büyük bir görev hem de bizim ebedi hayatımızı kurtaracak bir vesiledir. Çünkü Kuran'da Allah'a dua etmeyenlerin sonunun ebedi cehennem azabı olduğu haber verilir.

"Rabbiniz dedi ki: "Bana dua edin size icabet edeyim. Doğrusu Bana ibadet etmekten büyüklenen (müstekbir)ler; cehenneme boyun bükmüş kimseler olarak gireceklerdir." (Mümin Suresi, 60)

Allah'ın Sıfatlarını Anarak Dua Etmek

Allah'ın isimleri, bize O'nun vasıflarını tanıtırlar. Örneğin Allah Rahman'dır, yani esirgeyicidir; Rab'dır, yani eğiten ve yol gösterendir; Hakim'dir, yani hüküm veren, herşeye hakim olandır; Rezzak'tır, yani rızık verendir... Bu isimler Allah'ı tanıttığı için, insan bunlarla Rabbimize seslenerek O'nun büyüklüğünü, yakınlığını, gücünü ve rahmetini daha iyi kavrar. Allah'tan rızık isteyen bir kişinin O'nun Rezzak ismini anarak dua etmesi, elbette ki duasının anlamına uygun olacaktır. Nitekim Kuran'da da, Allah'a O'nun farklı isimleri ile dua edilebileceği haber verilmektedir:

"De ki: "Allah, diye çağırın, 'Rahman' diye çağırın, ne ile çağırırsanız; sonunda en güzel isimler O'nundur." Namazında sesini çok yükseltme, çok da kısma, bu ikisi arasında (orta) bir yol benimse." (İsra Suresi, 110)

"İsimlerin en güzeli Allah'ındır. Öyleyse O'na bunlarla dua edin. O'nun isimlerinde 'aykırılığa (ve inkâra) sapanları' bırakın. Yapmakta oldukları dolayısıyla yakında cezalandırılacaklardır." (A'raf Suresi, 180)

Allah'ın sıfatlarını bilen insan hatalarını Allah'tan gizlemeye çalışmaz. Çünkü gizlese de, açığa vursa da Allah'ın herşeyi bildiğinin farkında olur. Hatalarını gizlemenin kendisine zarardan başka bir şey kazandırmayacağını bilen mümin, her türlü eksiklik ve hatalarından dolayı Allah'tan bağışlanma diler. Nitekim Hz. İbrahim'in bir duası şu şekilde başlamaktadır:

"Rabbimiz, şüphesiz Sen, bizim saklı tuttuklarımızı da, açığa vurduklarımızı da bilirsin. Yerde ve gökte hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz." (İbrahim Suresi, 38)

Mümin, istekleri ne kadar büyük olsa da herşeyin Allah'ın kontrolünde olduğunun, Allah dilerse en imkansız gibi görünen bir şeyin O'nun "Ol" demesi ile gerçekleşeceğinin farkındadır. Bu yüzden de Allah'ın nimetlerine ulaşmak için hiçbir şeyi aşılmaz bir engel olarak görmez. Aksine, her türlü zorluğu ve engeli duası ile aşar.

Duanın, istek ve ihtiyaçlarımızı Allah'a duyurmaktan başka, Allah'ı anmanın ve yüceltmenin bir yolu olduğunu söylemiştik. Kuran'da özellikle peygamber dualarında, Rabbimiz sıfatları ile birlikte yüceltilmektedir. Aşağıdaki birkaç örnek, bunu görmek için yeterlidir:

"(Süleyman) Rabbim, beni bağışla ve benden sonra hiç kimseye nasib olmayan bir mülkü bana armağan et. Şüphesiz Sen, karşılıksız armağan edensin. (Sad Suresi, 35)

"Rabbimiz, bizi hidayete erdirdikten sonra kalplerimizi kaydırma ve Katından bize bir rahmet bağışla. Şüphesiz, bağışı en çok olan Sensin Sen." (Al-i İmran Suresi, 8)

(Musa yalvarıp) Dedi ki: "Rabbim, beni ve kardeşimi bağışla, bizi rahmetine kat. Sen merhamet edenlerin en merhametli olanısın." (Araf Suresi, 151)

"Orada Zekeriya Rabbine dua etti: 'Rabbim bana Katından tertemiz bir soy armağan et. Doğrusu Sen duaları işitensin' dedi." (Al-i İmran Suresi, 38)

Duada Kalıplaşmış Tekdüze İfadelerden Kaçınmak

Dua denilince akla, insanın Allah'ı zikretmesi, Allah'a kusurlarını itiraf etmesi, kendisinin ve müminlerin ihtiyaçlarını duyurması gelir. Bunun içinse duada Allah'a karşı samimi bir üslubun yaşanması gerekmektedir.

Duada tekdüze ve kalıplaşmış ifadelerin sık sık tekrarlanmasının tek nedeni, duanın samimi bir ibadetten çıkıp, bir tür alışkanlık ya da gelenek haline gelmiş olmasıdır. Allah'ın azametini hisseden, O'nun azabından korkan ve rızasını kazanmayı isteyen insan, kalbinden gelen samimi ve dürüst ifadelerle O'na yönelir. Aynı şekilde kendisini Allah'a teslim etmiş, dost ve yardımcı olarak O'nu benimsemiş olan insan, her türlü sıkıntısını ve derdini O'na açar. "...Ben, dayanılmaz kahrımı ve üzüntümü yalnızca Allah'a şikayet ediyorum..." (Yusuf Suresi, 86) diyen Hz. Yakub gibi, ruhundaki tüm sıkıntılarını ve taleplerini O'na söyler, her türlü yardım ve hayrı O'ndan ister.

Dua eden kişi bu tür bir samimiyet içerisinde değilse ve duayı sadece yerine getirilmesi gereken bir formalite ya da icabet edilip edilmeyeceği belli olmayan bir tılsım olarak görüyorsa, doğal olarak kalıplaşmış ifadeler kullanır. Ne demek olduğunu hiç anlamadığı ya da üzerinde hiç düşünmediği birtakım süslü cümleleri sıralayarak kendince bir dua edecektir. Bunun Kuran'da tarif edilen dua olmadığı ise çok açıktır.

Oysa dua, insanın Allah ile samimi bir bağlantısıdır. Her insanın içinde bulunduğu sorunlar, istekleri, arzuları, ruh hali birbirinden çok farklıdır. Dua sırasında önemli olan sözcükler değil kulun o anki ruh halidir.

Kuran’da örnek olarak gösterilen dualar, peygamberler ve müminlerin ruh halllerini yansıtan çok samimi ve içten Allah’a yönelmelerdir.

Duada Aceleci Davranmaktan Kaçınmak

İnsan fıtratı gereği aceleci bir varlıktır. Yaratılışındaki bu acelecilik ön plana çıktığı zamanlarda da hareketlerinin sonucunu düşünmeden davranabilmektedir. Nitekim bu yüzden Kuran'da, "İnsan aceleden (aceleci olarak) yaratıldı. Size ayetlerimi yakında göstereceğim. Şimdi hemen acele etmeyin" (Enbiya Suresi, 37) şeklinde bildirilmektedir. Bu acelecilik genellikle dünya nimetlerinin elde edilmesi konusunda ön plana çıkar.

İnsan cennete ve Allah'ın nimetlerine karşı büyük bir istek duyar. Bu nimetlerin benzerlerinin dünyada da yaratılmış olmasının sebeplerinden biri, cennetin özelliklerini biraz daha iyi kavranmasını, cennete duyulan isteğin artmasını sağlamaktır. Oysa insan hem bu nimetlere duyduğu istekten, hem de aceleci olduğundan ötürü nefsinin arzu ettiklerinin hemen gerçekleşmesini ister. İnsanın bu aceleciliği zaman zaman dualarına da yansıyabilir. Dua ettiği zaman hemen duasına karşılık verilmesini ister. Duasına karşılık alması biraz gecikirse "dua da ediyorum, ancak kabul edilmiyor" şeklinde çok yanlış bir serzenişte bulunabilir. Sabırsızlık, zamanla ümitsizliğe hatta duanın terkedilmesine kadar gider.

Oysa mümin bilir ki, kendisi için neyin hayırlı olduğunu en iyi bilen Allah'tır. "... Olur ki hoşunuza gitmeyen bir şey, sizin için hayırlıdır ve olur ki, sevdiğiniz şey de sizin için bir şerdir. Allah bilir de siz bilmezsiniz" (Bakara Suresi, 216) ayeti, insana bunu haber verir. Bu nedenle insan Allah'tan bir şeyi istediğinde, takdiri O'na bırakmalı, O'ndan her şartta razı olmuş bir biçimde sabırla beklemelidir. Belki dua ederek talep ettiği şey kendisine bir fayda sağlamayacaktır, o nedenle Allah bunu kendisine vermemektedir. Belki de o hayra ulaşması için belirli bir olgunluğa kavuşması, bunun için de bir süre eğitilmesi gerekmektedir. Belki Allah kendisine daha da hayırlı bir başka nimet verecektir, ama sabrını ve sadakatini denemektedir.

Tüm bunlar dua eden insanın, duasında sabırlı ve kararlı olması, Allah'ın rahmetinden asla ümit kesmemesi gerektiğini göstermektedir. Nitekim Kuran'da, duada sabırlı olmaya özellikle dikkat çekilir:

"Sabır ve namazla yardım dileyin. Bu şüphesiz, huşu duyanların dışındakiler için ağır bir yüktür." (Bakara Suresi, 45)

Kuran'da dua ederken kararlı olmak öğütlenmiştir. Dua bir ibadettir ve duada sabır, dua eden açısından önemlidir. Sabırla dua etmek duanın konusu olan isteklere olan ihtiyacın, bu konudaki sıkıntının, daha önemlisi Allah'a olan yakınlığın arttığının göstergesidir. Duada sabır göstermek mümini olgunlaştırır, güçlü bir irade ve karakter kazandırır. Duada sabır gösteren mümin, duasının karşılığını, istediği şeylerin birçoğundan daha değerli olan, derin bir manevi hal kazanarak alır.

Peygamberlerin çoğu Allah'a olan taleplerini kimi zaman yıllar boyu hiç durmadan duayla ifade etmişler, Allah ise onlara istediklerini kimi zaman yıllar sonra vermiştir. Hz. Yakub'un, oğlu Hz. Yusuf'a kavuşması, Hz. Yusuf'un yıllar boyu kaldığı zindandan

kurtularak güç ve iktidar sahibi olması, Hz. Eyüp'ün şeytanın kendisine dokundurduğu azaptan kurtulması, bunların hepsi büyük sabır örnekleridir.

Allah bu salih kullarının dualarının karşılığını belirli bir süre ertelemekle onlara hayır dilemiş, onları bu sayede olgunlaştırmış, eğitmiş, sadakat ve ihlaslarını pekiştirmiş, onları cennette yüksek makamlara layık kullar haline getirmiştir.

Bu nedenle yaptığı bir duanın karşılığını görmek için aceleci davranmak asla ve asla bir mümine yaraşmaz. Müminin yegane görevi Rabbimize kul olması ve O'nun kendisi için belirlediği kadere rıza göstermesidir. İşte salih bir mümin duasını, bu kulluk vazifesinin bir parçası olarak yapmalıdır.

Duanın Konusu Sadece Dünyevi Nimetler Değildir

Dua ederken dünya hayatımız için de isteklerde bulunmalı mıyız, yoksa "dünyadan geçip" de sadece ahiret hayatına mı yönelmeliyiz?

Allah samimi müminler için her ikisini de hayırlı görmüştür. Elbette ki dünya hayatı son bulacak olan çok kısa bir hayattır. Her nimetin, kişiyi Allah'a yakınlaştırma ve şükretmesine vesile olma ihtimali vardır. Bir nimete bakılarak cennet tefekkür edilebilir, Allah'ın sıfatları hatırlanabilir, Allah'ın şanı yüceltilebilir. İşte bu sebepten ötürü Allah müminlere hem dünya hayatları için, hem de ahiret hayatları için dua etmelerini öğütler. Sadece dünya hayatının geçici süsüne yönelip ahireti unutmamaları için de onları uyarır. Ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

"... İnsanlardan öylesi vardır ki: "Rabbimiz, bize dünyada ver" der; onun ahirette nasibi yoktur. Onlardan öylesi de vardır ki: "Rabbimiz, bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik (ver) ve bizi ateşin azabından koru" der. İşte bunların kazandıklarına karşılık nasibleri vardır. Allah, hesabı pek seri görendir." (Bakara Suresi, 200-202)

İnsan, kendi dünyasına ait şeyler için istekte bulunur. Ne için yaşıyorsa, onu en çok ne ilgilendiriyorsa, neye daha fazla vakit harcıyorsa duasını da onlar için eder. Allah için yaşayan bir insanın amacı Allah'ın kendisinden istediklerini yerine getirmeye çalışmaktır. Bu nedenle duası da o yönde olur.

İnsanın dünyaya ait istekleri gerçekleşebilir. Ama bunlar, az önce belirttiğimiz gibi, kendisi için sandığı gibi hayırlı olmayabilir. Para için istekte bulunur. Ama sonrasında para onun inkarını arttırıcı bir meta olabilir. Çünkü tam anlamıyla maddiyatın put edinildiği bu çevrede muhatap olduğu ve olacağı herşey ve neredeyse herkes tam anlamıyla dinin gerekleriyle tezat teşkil edecektir.

İstek, dünyevi bir istektir ve karşılığını dünyada görecektir. Ahiretteki karşılığı ise hiç de umduğu gibi çıkmayabilir. İşte dünya hayatının çekici özelliklerinden bazıları bir ayette şöyle sıralanır:

"Kadınlara, oğullara, kantar kantar yığılmış altın ve gümüşe, salma güzel atlara, hayvanlara ve ekinlere duyulan tutkulu şehvet insanlara 'süslü ve çekici' kılındı. Bunlar, dünya hayatının metaıdır. Asıl varılacak güzel yer Allah Katında olandır." (Al-i İmran Suresi, 14)

Dünyada bu dünyevi istek ve tutkuların gerçekleşmesinin insana getirdiği belli birtakım kazançlar elbette vardır. Ama dünyadaki bu kazançlar ahiret için birer kayıp olabilirler. Dünyevi isteklerin ahiret için de bir kazanç sağlayan yönleri vardır. Buna en güzel örnek peygamberlerdedir.

Bu kutlu insanlar, dünya hayatının geçici metaı olan kazançları sadece Allah'ın rızasını kazanmak için istemişlerdir. Bunların en başlıcaları maddiyat, soyun devamı, toplumda belirli bir statü edinmek gibi konulardır.

Peygamberlerin istekleri tamamen Allah'ı hoşnut etmeye yöneliktir. Hiçbir peygamber çocuk edinmeyi, kendisinden sonra adını devam ettirme ayrıcalığını edinebilmek için istememiştir. Çocuğu, sadece kendilerinden sonra iman edenlere önder olması için istemişlerdir.

Buna karşılık kendi soyunun devamını dünyada böbürlenme uğruna isteyen bir kişinin bu isteği, ahirette kendisi için bir şer olur. Çünkü ancak kendi hırs ve üstünlük isteğini tatmin için böyle bir istekte bulunmuş ve bu isteği Allah'ı anmasını engellemiştir. Allah bu isteğin karşılığını dünyada verir, ama ahirette nasibi olmayabilir.

Sadece dünya nimetlerini isteyerek yapılan dua bir mümin davranışı olmadığı gibi, Allah'a karşı büyük bir samimiyetsizliktir. Müminlerin asıl hedefleri cennettir. Dua eden insan eğer gerçekten müminse, asıl yurdu olan cenneti unutarak tüm duasını geçici olarak bulunduğu dünya hayatının nimetlerine yoğunlaştırmamalıdır. Allah'tan hem dünyada, hem ahirette güzellik istemelidir.

Dualar Kişisel Değil, Tüm Müminler İçin Olmalıdır

Cahiliye toplumunda insanlar mal, servet, evlat, eş ve huzurun en iyisinin kendilerinde olmasını isterler. Zaman zaman yakın arkadaşlar olarak tanınan kişilerin, hatta akrabaların arasında bile kıskançlıktan, hasetten kaynaklanan çekişmelerin yaşandığına ve insanların kendilerine rakip olarak görebilecekleri herkese zarar vermeye çalıştığına şahit olmuşuzdur.

Oysa Kuran'da tarif edilen mümin modelini yaşayan insan hem dünya hayatındaki güzellikleri, hem de ahiretteki nimetleri diğer müminlerle birlikte yaşar. Dünyada nimetler kısıtlı olduğundan bunları onlarla paylaşması, bazen de kendi nefsinden fedakarlık yaparak kardeşine ikram etmesi gerekebilir. Nitekim Kuran'da mümin vasıfları tanıtılırken bu özelliğe de ayrıca dikkat çekilir. Bir ayette şöyle buyrulmaktadır:

"... Kendilerinde bir açıklık (ihtiyaç) olsa bile (kardeşlerini) öz nefislerine tercih ederler. Kim nefsinin 'cimri ve bencil tutkularından' korunmuşsa, işte onlar, felah (kurtuluş) bulanlardır." (Haşr Suresi, 9)

Müminlerin birbirlerine olan bu düşkünlükleri, birbirlerinin iyiliği için çaba sarf etmelerinin önemi Kuran'ın başka ayetlerinde de tekrarlanmaktadır:

"Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar birbirlerinin velileridirler. İyiliği emreder, kötülükten sakındırırlar, namazı dosdoğru kılarlar, zekatı verirler ve Allah'a ve Resûlü'ne itaat ederler. İşte Allah'ın kendilerine rahmet edeceği bunlardır. Şüphesiz, Allah, üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir." (Tevbe Suresi, 71)

Müminler arasındaki tesanüd, elbette ki dualarına da yansımaktadır.

Öncelikle dikkat çeken, Kuran'daki müminlerin, dualarında Allah'a hitap ederken çoğunlukla "ben" değil, "biz" demeleridir. Yani dua eden bir mümin, Allah'tan istediği herşeyi sadece kendisi için değil, tüm müminler için istemektedir. Elbette ki insan kişisel olarak da Allah'a dua eder. Her türlü nimete ulaşabilmek için, hatalarının düzelmesi için, kıyamet günü hor ve aşağılık kılınmamak için, cehennem azabından kurtulmak için Allah'tan yardım isteyebilir. Ama bunun yanında birçok konuda da

kendisi için istediklerini diğer müminler için de istemesi, Kuran'da örnek olarak gösterilen bir vasıftır. Aşağıdaki birkaç ayet, bu konuda yol göstericidir:

"... Rabbimiz, unuttuklarımızdan veya yanıldıklarımızdan dolayı bizi sorumlu tutma. Rabbimiz, bize, bizden öncekilere yüklediğin gibi ağır yük yükleme. Rabbimiz, kendisine güç yetiremeyeceğimiz şeyi bize taşıtma. Bizi affet. Bizi bağışla. Bizi esirge, Sen bizim mevlamızsın. Kâfirler topluluğuna karşı bize yardım et." (Bakara Suresi, 286)

"Rabbimiz, bizi hidayete erdirdikten sonra kalplerimizi kaydırma ve Katından bize bir rahmet bağışla. Şüphesiz, bağışı en çok olan Sensin Sen. Rabbimiz, kendisinde şüphe olmayan bir günde insanları gerçekten Sen toplayacaksın. Doğrusu Allah, va'dinden cayıp-dönmez." (Al-i İmran Suresi, 8-9)

"Rabbimiz, biz indirdiğine inandık ve elçiye uyduk. Böylece bizi şahidlerle beraber yaz." (Al-i İmran Suresi, 53)

DUANIN YERİ VE ZAMANI

Allah'ın Kuran'da tarif ettiği duada kişi Allah'ın kendisini gördüğünü, duyduğunu kavramış, O'na saygı ve korkuyla boyun eğmiş ve O'nun önünde kulluğunu açıkça kabul etmiştir.

Kuran'a bakıldığında duanın belli bir zamanı olmadığı görülür. İnsanı dua etmeye yönelten her türlü istek, bu ibadetin vaktinin geldiğinin göstergesidir. İnsanın istek ve ihtiyaçları sürekli olduğu için duası da sürekli olmalıdır. Yani duanın belirli bir vakti, saati yoktur.

Ancak Kuran'da, duada konsantrasyonun daha kolay sağlanacağı, günlük uğraşların dışında kalan saatlere, yani geceye ve sabah namazı vaktine dikkat çekilmektedir. Bir ayette müminler "... seher vakitlerinde bağışlanma dileyenler" (Al-i İmran Suresi, 17) olarak tarif edilmekte ve dolayısıyla günün bu en erken saatinin önemi vurgulanmaktadır. Başka ayetlerde ise, gece vaktinin, hareketli olan gündüze göre düşünme, okuma ve duaya daha elverişli olduğu şöyle bildirilmektedir:

"Doğrusu gece neşesi (gece ibadeti, insanın iç dünyasında uyandırdığı) etki bakımından daha kuvvetli, okumak bakımından daha sağlamdır. Çünkü gündüz, senin için uzun uğraşılar vardır. Rabbinin ismini zikret ve herşeyden kendini çekerek yalnızca O'na yönel." (Müzemmil Suresi, 6-8)

Dua için belli bir zaman sınırı konulmamış olmasına rağmen, Kuran'ın seher vaktine ve geceye dikkat çekmesinin büyük hikmetleri vardır. Allah ile yakın bir bağlantı kurarak samimi bir dua ile güne başlayan müminin gün içinde Allah'ın rızasını unutması ya da sınırlarını göz ardı etmesi ihtimali çok azalır. Güne dua ile başlayan insan, gün boyunca Allah'ın kendisini izlediğinin bilinci ile hareket eder.

Kuran'da öğütlenmiş olan gece duası da gün içinde dünyevi uğraşlarla vakit geçiren insanın kendi kendine bir vicdan muhasebesi yapmasına vesile olur. İnsanın gün içinde başına gelen ve zahiren olumsuz gibi gördüğü olayları daha hikmetli, tevekküllü ve şuurlu bir biçimde değerlendirmesini sağlar.

İnsanın gece saatlerinde dua için zaman ayırması, gün içinde yapılan hataların gözden geçirilmesine ve bu hatalardan dolayı tevbe edilmesine, bağışlanma dilemesine ve günlük uğraşıların insan ruhunda yarattığı muhtemel olumsuzlukların önüne geçilmesine bir vesiledir.

Dua için belli bir mekan da yoktur. İnsan çarşıda, sokakta, otomobilinin içinde, okulda, işyerinde, kısacası her yerde dua edebilir. Değişik mekanlarda olmanın herhangi bir önemi yoktur. Ancak önemli olan insanın her nerede olursa olsun Allah'ın kendisine

şah damarından daha yakın olduğunu unutmamasıdır. Kuran'da peygamberlerin her an ve her yerde dua ettikleri haber verilir. Bir ayette şöyle buyrulmaktadır:

"(Musa) Hemencecik onların sürülerini suladı, sonra yine gölgeye çekilerek dedi ki: "Rabbim, doğrusu bana indirdiğin her hayra muhtacım." (Kasas Suresi, 24)

DUANIN KABUL EDİLMEYECEĞİNDEN ENDİŞE ETMEK

İnsanın hayatı boyunca almış olduğu telkinler, zamanla hayatın akışı içerisindeki inanılmaz mucizeleri göz ardı etmesine neden olur. Bu yüzden birçok insan, dünyadaki olayların başıboş ve tesadüfi bir biçimde işlediğine zamanla kendisini inandırır. Aslında Allah'ın varlığına inanmıyor değildir, en azından bunu kesin olarak reddetmemektedir. Ancak dünyanın Allah'tan bağımsız olarak işlediğini, O'nun olayların akışına hiçbir müdahalesinin olmadığını, ya da "mucizeler" aracılığıyla binlerce yılda bir müdahale ettiğini düşünür.

Allah'ı gerektiği gibi takdir edemeyen bu insan, doğal olarak Allah'ın dualara icabet eden sıfatını da kavrayamaz. Dua etse bile Allah'ın duasına icabet edeceğinden şüphe içindedir.

Oysa mümin dua ettiği zaman Allah'ın kendisini işittiğini ve duasına her ne şekilde olursa olsun icabet edeceğini bilir. Çünkü olayların başıboş ve tesadüfi bir biçimde değil, Allah'ın belirlediği kadere göre geliştiğinin, O'nun dilediği şekilde yürüdüğünün farkındadır. Bu nedenle, duasına karşılık görmemek gibi bir kuşkusu yoktur. Bu samimi ruh haliyle dua edenin duasını da Allah makbul görür ve kabul eder. Allah, Kuran'da şöyle buyurmaktadır:

Kullarım Beni sana soracak olursa, muhakkak ki Ben (onlara) pek yakınım. Bana dua ettiği zaman dua edenin duasına cevap veririm. Öyleyse, onlar da Benim çağrıma cevap versinler ve Bana iman etsinler. Umulur ki irşad (doğru yolu bulmuş) olurlar. (Bakara Suresi, 186)

Allah, başka ayetlerde de "... sıkıntı ve ihtiyaç içinde olana, Kendisi'ne dua ettiği zaman icabet eden..." (Neml Suresi, 61-62) olarak bildirilir ki, bu da yine samimi duaların Allah Katında mutlaka karşılık göreceğinin ifadesidir.

Dolayısıyla duayı, Allah'ın yardımından kuşkuya düşmeden, kabul olacağına kesin olarak iman ederek dile getirmek gerekir. Aksi bir tutum içinde bulunan, yani Allah'ın icabetine karşı kuşku ile yaklaşan kişi ise, daha başlangıçta Kuran mantığı ile ters düşmüştür.

Bu nedenle dua eden kişinin sahip olması gereken en temel iki özellik, Allah'a karşı samimiyet ve güvendir. Allah kullarının Kendisi'ne yakın olmasını ister. Samimi bir ruh hali içinde istenen güzel şeylere karşılık verir. İnsanı sadece bir su damlasından yaratan, yeryüzünü yoktan var eden Allah için, herhangi bir kişinin duasına karşılık vermek çok kolaydır. Yapılması gereken tek şey inançla ve sabırla istemektir.

Dua konusunda belki de en büyük tehlike, kabul olmayacağı endişesiyle dua etmekten vazgeçmektir. Bu, pek çok yönden hatalı, hatta cahilce bir tavırdır. Öncelikle belirtmek gerekir ki, ayetlerde vurgulanan "duaya icabet" bir şeyin "aynen gerçekleşmesi" anlamına gelmez. Çünkü insan, daha önce de belirttiğimiz gibi, bazen kendisi için zararlı olan bir şeyi Allah'tan talep ediyor olabilir. "İnsan hayra dua ettiği gibi, şerre de dua etmektedir. İnsan, pek acelecidir" (İsra Suresi, 11) ayeti, bu durumu açıklamaktadır.

Duada istenilen şeyin geciktirilerek verilmesinin veya tamamen farklı bir şekilde icabet edilmesinin bir nedeni, Allah'ın insanları imtihan etmesi de olabilir. Allah, kullarının sabrını denemek ve onları olgunlaştırmak için vereceği nimetleri belirli bir hikmete göre belirli sürelerin sonunda verebilir.

Bu ve benzeri nedenlerden ötürü duada istenilen herşeyin hemen gerçekleşmesini bekleyemeyiz. Büyük İslam alimi Bediüzzaman'ın belirttiği gibi, Allah dua konusu olan şeyin daha azını verebilir, belki de mükafat olarak daha fazlasını verebilir, ya da yukarıda saydığımız nedenlerden ötürü hiç vermeyebilir. Ancak her durumda da Allah Kendisi'ne dua edenin duasına icabet etmiştir.

SÖZLÜ DUA VE FİİLİ DUA

Allah yeryüzünde meydana gelen tüm olayları belli sebeplere bağlamıştır. Dünyadaki ve evrendeki herşey Allah'ın koyduğu kanun ve kurallara göre işler. Allah, sözlü duanın yanında insanların çabalarıyla dualarının gerçekleşmesini ne kadar arzuladıklarını göstermelerini beklemektedir. Bu da "fiili dua"dır.

Fiili dua, kişinin herhangi bir arzusuna ulaşmak için elinden gelen herşeyi tamamen yapmasını ifade eder. Bir insanın üniversite imtihanına girmek için form doldurması, dershaneye gitmesi, ders çalışması bir duadır. Bununla birlikte tüm bu işleri yaparken Allah'ın kendisine başarı vermesi için istekte bulunması da bir duadır. Fiili dua, sözlü dua ile birlikte yapılması gereken temel bir ibadettir. Fiili ve sözlü duayı açıklayan bir başka örnek, tevbedir. İnsanın işlediği bir günaha karşılık tevbe etmesi ve bağışlanma dilemesi sözlü bir duadır. Ancak insanın sorumluluğu bununla bitmemektedir. Kendisini kötülükten koruması için Allah'a dua eden insanın, bu konuda bir çaba göstermesi, tercih yapması gereken durumlarda iradesine hakim olarak doğru olan yolu tercih etmesi gerekmektedir. Yani tevbe edip vazgeçtiği kötü davranışına bir daha geri dönmemelidir. Bunlar ise onun fiili duasıdır.

Bir işin gerçekleşmesi için dua edip oturan insanın yapmış olduğu hareket ne kadar yanlış ise, tüm çalışmaları ve tedbirleri aldıktan, yani fiili duasını tamamladıktan sonra "bu işi ben tamamladım" diyerek sözlü dua etmeyenin yapmış olduğu davranış da o derece yanlıştır.

ALLAH'TAN BAŞKASINA DUA EDİLMEZ

Ortak koşmak, yani şirk, Allah'tan başka ilahlar edinmek, Allah'a karşı işlenecek en büyük suçtur. Şirk koşmanın ne derece büyük bir suç olduğu Kuran'da şöyle bildirilmiştir:

"Gerçekten, Allah, Kendisi'ne şirk koşulmasını bağışlamaz. Bunun dışında kalanı ise, dilediğini bağışlar. Kim Allah'a şirk koşarsa, doğrusu büyük bir günahla iftira etmiş olur." (Nisa Suresi, 48)

Şirkin bilinmesi gereken önemli bir yönü ise, tarihin her döneminde, içinde yaşadığımız çağ da dahil olmak üzere, çok yaygın oluşudur. Çoğu kimse, şirk koşmayı yani "Allah'tan başka ilah edinme"yi kendisine yakıştırmaz belki, ama şirk içinde yaşıyor olabilir. Çünkü şirk Allah'ın sıfatlarını başka varlıklara atfetmek demektir. Bu nedenle bir insan Allah'tan başka varlıkların rızasını kazanmak, onları hoşnut etmek için yaşıyorsa, başkalarından korkup başkalarından medet umuyorsa şirk içinde yaşamaktadır.

İnsanlar için en büyük tehlike olan şirke karşı korunma yollarından biri Allah'a dua etmektir. Çünkü dua eden insan Allah'ın varlığını ve birliğini, O'na karşı olan acizliğini, kendisine tek yardım edecek olanın Allah olduğunu ve O'ndan başka ibadet edilecek kimse olmadığını kabul etmiş demektir. Bu nedenle dua, mümini şirke karşı korur.

Kuran'da, "Ey Peygamber, sana ve seni izleyen müminlere Allah yeter" (Enfal Suresi, 64) ayeti gereği, Müslümanlar bilirler ki kendisinden yardım istenilecek tek varlık Allah'tır. O, her konuda en üstün olan, sonsuz kudret sahibi, herşeyi gören ve işitendir. Tüm eksik sıfatlardan münezzeh olan ve sonsuz kudret sahibi olan Allah'tır. Evrende tüm kudret O'nun elindedir. Öyleyse yardım ve bağışlanma, sadece ve sadece, herkesin Kendisi'ne muhtaç olduğu, Kendisi'nin ise kimseye muhtaç olmadığı Allah'tan istenmelidir. Kuran'da Allah'tan başkasına dua etmenin yanlışlığı ve tek dua makamının Allah olduğu birçok ayette belirtilir:

Allah ile beraber başka bir ilaha yalvarıp-yakarma, sonra azaba uğratılanlardan olursun. (Şuara Suresi, 213)

Başka ayetlerde ise Allah'tan başkasına dua edenlerin durumu şöyle anlatılır:

Allah'tan başka yakardıkları hiçbir şeyi yaratamazlar, üstelik onlar yaratılıp durmaktadırlar. Ölüdürler, diri değildirler; ne zaman dirileceklerinin şuuruna varamazlar. (Nahl Suresi, 20-21)

Dolayısıyla samimi bir mümin asla ve asla Allah'tan başkasına dua etmez. Yalnızca O'na yalvarıp, yalnızca O'ndan yardım diler. Kuran'ın ilk suresi olan Fatiha Suresi'nde, bu nedenle iman edenlere aşağıdaki dua öğretilir:

Biz yalnızca Sana ibadet eder ve yalnızca Senden yardım dileriz. Bizi doğru yola ilet; Kendilerine nimet verdiklerinin yoluna. Gazaba uğrayanların ve sapmışlarınkine değil. (Fatiha Suresi, 4-7)

Müminlere düşen de, Allah'ın sonsuz kudretini düşünüp kavramak, bu kudrete gönülden boyun eğmek ve yalnızca O'ndan yardım dilemektir. Aksi bir davranışın ise dünyada da, ahirette de karşılığı hüsran olacaktır. Bu, Allah'ın bir vaadidir.

CAHİLİYENİN DUA ANLAYIŞI

Allah'tan başkalarını ilah edinenler, yani müşrikler de zaman zaman Allah'a dua ederler. Ancak müşriklerin duası, müminlerin duasından çok farklıdır. Müşrikler sadece darda kaldıkları durumlarda Allah'a muhtaç olduklarını hatırlar ve sadece bu tür durumlardan kurtulmak için dua ederler.

Oysa insanın hayatında Allah'a muhtaç olmadığı tek bir an bile yoktur. İşte müşrik ile müminin dualarındaki fark burada ortaya çıkar. Müminler her zaman ve her durumda Allah'a yönelirler. Mümin dua etmek için kendisine bir sıkıntı dokunmasını beklemez. Allah'a her an yakınlaşma ihtiyacı içinde olduğundan dua eder.

Müşrik karakterinin en belirgin özelliği ise, Allah'a karşı son derece nankör ve ikiyüzlü olmasıdır. Kendisi sıkıntıdayken herşeyi bir kenara bırakarak Allah'a dua eder. Sıkıntısı geçince de sanki dua eden kendisi değilmiş gibi Allah'ı unutur. Çünkü olayların büyük bölümünün Allah'tan başka varlıkların kontrolünde gerçekleştiğini sanmaktadır. Dünyadaki herşeyin aslında Allah'ın iradesiyle gerçekleştiğini bilmemektedir. Bu sığ görüşlülüğü sebebiyle, kendince bel bağladığı tüm ümitlerin zaten Allah'ın kontrolünde olduğunu hesap edemez.

Örneğin, bir hastalıkla muhatap olduğunda kendisini iyileştirecek olanın, doktorlar, ilaç veya hastanenin üstün teknolojik imkanları olduğunu düşünür. Her hastalığa şifa verenin, gerekli ilacı, doktoru da var edenin Allah olduğunu düşünemez. Çok güvendiği doktorlar, ilaçlar yetersiz kalınca, o ana kadar çok az düşündüğü, hatta belki de hiç düşünmediği Allah'a sığınma fikrine yönelir. Oysa şifa verecek olan yalnızca Allah'tır. Cahiliye insanları ise bunu kavrayamazlar ve nankörce bir tavır içinde bulunurlar. Bu nankörlükleri bir ayette şöyle tarif edilir:

İnsana bir zarar dokunduğunda, yan yatarken, otururken ya da ayaktayken Bize dua eder; zararını üstünden kaldırdığımız zaman ise, sanki kendisine dokunan zarara bizi hiç çağırmamış gibi döner-gider. İşte, ölçüyü taşıranlara yapmakta oldukları böyle süslenmiştir. (Yunus Suresi, 12)

İnsanın zor bir anında Allah'ı aklına getirmesi, aslında tek sığınacağı varlığın Allah olduğunu bildiği anlamına gelmektedir. Daha önce nefsinin çıkarlarına ters geldiği için göz ardı ettiği bu gerçeği, büyük bir sıkıntıyla karşılaşınca hemen hatırlar. Fakat bu sıkıntıdan kurtulunca yine nankörlük edecektir. Bu durumun belirgin bir örneği Kuran'da şöyle tarif edilir:

Karada ve denizde sizi gezdiren O'dur. Öyle ki siz gemide bulunduğunuz zaman, onlar da güzel bir rüzgarla onu yüzdürürlerken ve (tam) bununla

sevinmektelerken, ona çılgınca bir rüzgar gelip çatar ve her yandan dalgalar onları kuşatıverir; onlar artık bu (dalgalarla) gerçekten kuşatıldıklarını sanmışlarken, dinde O'na 'gönülden katıksız bağlılar (muhlisler)' olarak Allah'a dua etmeye başlarlar: "Andolsun eğer bundan bizi kurtaracak olursan, muhakkak sana şükredenlerden olacağız." Ama (Allah) onları kurtarınca, hemen haksız yere, yeryüzünde taşkınlığa koyulurlar. Ey insanlar, sizin taşkınlığınız, ancak kendi aleyhinizedir; (bu) dünya hayatının geçici metaıdır. Sonra dönüşünüz Bizedir, Biz de yaptıklarınızı size haber vereceğiz. (Yunus Suresi, 22-23)

Fırtınada denizin ortasında kalan bir gemiden kurtulmak son derece zordur. Kişi ölümle burun burunadır ve o zamana kadar bel bağladığı sebeplerden hiçbiri onun yardımına gelebilecek gibi gözükmemektedir. Ona ancak öyle bir güç sahibi yardım edebilir ki, denize de, fırtınaya da, gemiye de, karanlığa da hakim olsun... Ki bu üstün gücün sahibi, ancak Allah'tır.

Bu, insanın Allah dışında kendisinden yardım beklediği tüm yardım kapılarının kapanmış olması demektir. Yani tam anlamıyla çaresiz kalmıştır. Böyle bir durumda kalan kişi birden Allah'ın varlığından emin olarak, kendisine ancak O'nun yardım edebileceğinden şüphe duymayarak dua etmeye başlar. Dua ederken herşeyden kendini çekip, yalnızca Allah'a yakarır. İçinde bulunduğu bu zor durumdan onu ancak Allah'ın kurtarabileceğini anlamıştır. Ve bunun da ancak Allah'ın dilemesine bağlı olduğunu bilmektedir.

Bu gerçeği o an çok iyi düşünüp akleder. Daha önceden Allah'a eş tuttuğu herşey yok olup gitmiştir. Onları düşünmez bile. Kendisine yardım etme ihtimalleri aklına dahi gelmez. Çünkü öyle bir ihtimal olmadığını çok iyi bilir. Daha önceden böyle veya buna benzer bir durumla karşılaşabileceğini belki de hiç düşünmemiştir. Ölümü kendisinden çok uzak gördüğünden, ölümden sonrası için oldukça kayıtsız ve rahat davrandığından, dünyevi destekçilerine güvenmiştir. Ama hiç hesaba katmadığı böyle bir olayla karşılaştığında, söz konusu destekçilerin varlığı onu ilgilendirmez. Allah'a dua etme konusunda tereddüt dahi etmez. Söz konusu kişi, Allah'a teslimiyet, O'ndan yardım dileme konusunda daha önceden zorlanan biri de olsa, o anda katıksızca dua edecektir. Allah'a dua etmesi gerektiğini ona kimse söylemez, hatırlatmaz. Buna ihtiyaç yoktur. Kendisi tek yardımın ancak Allah'tan gelebileceğini kavramıştır çünkü.

Şimdiye kadar hiç düşünmediği kendi sonu birdenbire kendisi ile yakınlaşmış, neredeyse onunla yüzyüze gelmiştir. Ölümün varlığını ilk defa olarak bu kadar yoğun şekilde anlamıştır. Hayatı boyunca düşünmediği bu sonu ve bundan sonrasını birkaç dakika içinde detaylarıyla düşünür ve kendisiyle daha önce tanışmadığı bir korku ile tanışır. Dünyadaki yaşamında hiç düşünmediği ahiret gerçeği birdenbire gözünde beliriverir.

Ölüme bu kadar yaklaştığında cenneti hak edecek işler yapmadığını anlar ve en büyük korkusunun bundan kaynaklandığı gerçeği ile karşılaşır. Dünyada yaptıklarını

değerlendirir. Bunun sonucundan çok korktuğu için ne büyüklenebilir, ne de din konusundaki pervasızlığını sürdürebilir. Sanki daha önce Allah'a yakınlığı reddeden, duada büyüklenen ve herşeyi kendisine mal etmeye çalışan kendisi değilmiş gibi hareket eder. Oysa aslında kendi nankörlüğünün farkındadır. Kendi iradesi ile Allah'a yakınlaşıp dua eder. Bu, ne yapması gerektiğini çok iyi bildiğinin en büyük alametidir.

Kendisine daha önceden öğretilmemiş olmasına rağmen, zorluklarla karşılaşan pek çok insan tarif ettiğimiz yakınlık ve içlilikle Allah'a dua etmektedir. Hatta bu insanlardan bir kısmı, daha önce rahat içindeyken Allah'ın varlığını reddetmekten çekinmemiş kişilerdir. Allah'ı inkarlarıyla tanınan kişilerin önemli bir kısmı böyle bir anda yine "Kendisi'nden başka hiçbir sığınılacak bulunmayan" Allah'a sığınırlar.

Ancak, Kuran'da bildirildiği gibi, gemide içten, O'ndan başka hiçbir güç sahibinin olmadığını anlamış bir şekilde Allah'a yönelen inkarcı, tehlikenin geçmesi ile o anda yaşadığı korkularını ve içliliğini bir anda kaybeder. Şaşılacak şekilde eski müşrik yaşamına geri döner. Duyduğu pişmanlık ve Allah'a yöneliş, ani şekilde yerini inkara ve nankörlüğe bırakır. İmansızlığına geri döner. Tehlike anında düşündüğü ve farkına vardığı gerçekleri birdenbire unutur. Rahatlamanın ve tehlikeden uzaklaşmanın verdiği güven içinde Allah'a dua etmeyi unutur.

Cahiliyenin bu bozuk psikolojik durumu ve nankörlüğü başka ayetlerde şöyle anlatılır:

İnsan, hayır istemekten bıkkınlık duymaz; fakat ona bir şer dokundu mu, artık o, ye'se düşen bir umutsuzdur. Oysa ona dokunan bir zarardan sonra tarafımızdan bir rahmet taddırsak, mutlaka: "Bu benim (hakkım)dır. Ve ben kıyamet-saatinin kopacağını da sanmıyorum; eğer Rabbime döndürülsem bile, muhakkak O'nun Katında benim için daha güzel olanı vardır." der. Ama andolsun Biz, o kâfirlere yaptıklarını haber vereceğiz ve andolsun onlara, en kaba bir azabtan taddıracağız. İnsana nimet verdiğimiz zaman, yüz çevirir ve yan çizer; ona bir şer dokunduğu zaman ise, artık o, geniş (kapsamlı ve derinlemesine) bir dua sahibidir. (Fussilet Suresi, 49-51)

Tüm bu ayetlerde sıkıntıda Allah'a yöneldiği halde rahata kavuşunca nankörleşen insanlardan söz edilmektedir. Bu, başta da belirttiğimiz gibi müşriklere ait bir tavırdır; çünkü müminlerin özelliği her şart altında Allah'a yönelmeleridir. Sadece zorlukta değil, ferah ve rahat içindeyken de O'na dua eder, O'nu övgüyle tesbih ederler. Kendisi'nden yardım istenecek tek güç sahibinin Allah olduğunu kesin olarak bilirler.

Fakat burada dikkat edilmesi gereken bir nokta vardır: Gemide Allah'a dua edip sonra güvenliğe kavuşunca O'nu unutan nankör karakter, her insanın nefsinde bulunan ve dolayısıyla herkesi etkileyebilecek bir eğilimdir. Kuran'daki bu kıssanın bir hikmeti elbette müşrikleri kınamaktır ancak, tüm okuyanların da burada anlatılanlardan ibret alması ve böyle bir tavra girmekten sakınması gerekir. Yani herkes bu örnek üzerinde düşünmeli, kendi durumunu tartmalı, samimi bir nefis muhasebesi yapmalıdır.

Örneğin siz, kendi durumunuzu düşünüyor musunuz?...

Acaba sizin de dualarınız, gemiyle fırtınaya yakalananlar gibi, sadece büyük zorluk zamanlarında mı güçleniyor? Allah'a sadece bir belayla, bir sıkıntıyla yüzleşince mi yöneliyorsunuz? Dualarınız hep sıkıntılı dönemlerinizde mi samimi ve içli hale geliyor? Rahat ve mutlu olduğunuz zamanlarda ise Allah'ı az anmaya, O'na pek dua etmemeye mi başlıyorsunuz?....

Eğer böyleyse bunun üzerinde durup düşünmeniz gerekir. Kuran'daki kıssadan ibret almanız, gemide dua edip sonra da nankörlük eden müşriklere benzememek için çabalamanız, Allah'a tevbe etmeniz, O'ndan bağışlanma dilemeniz gerekir. Çünkü imanlı her insanın görevi, Kuran'da anlatılan kafir ve müşrik özelliklerinden elinden geldiğince sakınmak ve mümin özelliklerini eksiksiz olarak kazanmak için çabalamaktır. Bir müminin en önemli vasıflarından biri ise, hem zorlukta hem rahatlıkta, hem darlıkta hem bollukta, her türlü şartta Allah'a kul olduğunu unutmaması, hep O'na yönelmesi, hep O'na dua edici ve şükredici olmasıdır.

Unutulmamalıdır ki, sadece zorluk ve sıkıntı durumunda Allah'a dua etmek, samimi bir davranış değildir. Nitekim Kuran'da, Allah'a ve elçisine başkaldırmış en azılı din düşmanlarının dahi zorluk ve sıkıntı durumunda Allah'a yönelerek dua ettiği bildirilir. Bu konuda verilebilecek en açık örneklerden biri, Firavun'dur. Eski Mısır'da kendini ilah olarak tanıtarak büyüklenen Firavun, Hz. Musa ve kavmine birçok eziyette bulunmuş ve

kendisine gelen tüm mucizelere ve tebliğe rağmen Allah'ı inkar etmişti. Üstelik bu inkarı ve büyüklenmesi ölümle yüzyüze gelinceye kadar sürmüştü. Fakat ölümün kendisine çok yakın olduğunu ve kurtuluş imkanının kalmadığını anladığında çaresizlik içinde dua etmeye başlamıştı ve kendisinin de bir Müslüman (Allah'a teslim olmuş) olduğunu iddia etmişti. Kuran'da bu olay şöyle bildirilir:

Biz, İsrailoğullarını denizden geçirdik; Firavun ve askerleri azgınlıkla ve düşmanlıkla peşlerine düştü. Sular onu boğacak düzeye erişince (Firavun): "İsrailoğullarının kendisine inandığı (ilahtan) başka ilah olmadığına inandım ve ben de Müslümanlardanım" dedi. Şimdi, öyle mi? Oysa sen önceleri isyan etmiştin ve bozgunculuk çıkaranlardandın. Bugün ise, senden sonrakilere bir ayet (tarihi bir belge, ibret) olman için seni yalnızca bedeninle kurtaracağız (herkese cesedini göstereceğiz). Gerçekten insanlardan çoğu, Bizim ayetlerimizden habersizdirler. (Yunus Suresi, 90-92)

Kuran'da defalarca anlatılan bu çarpık dua anlayışından, üstte de vurguladığımız gibi, müminin de kendisine bir pay çıkarması gerekmektedir. Kuran'ın muhatabı onu okuyan tüm müminlerdir ve Allah bu ayetlerde müminlere de uyarıda bulunmakta ve duanın tüm zamanlara yayılmasını istediğini bildirmektedir. İşte cahiliyenin dua anlayışı ile iman edenlerin dua anlayışları arasındaki en çarpıcı farklardan biri bu noktada ortaya çıkar. Müminler, kendilerini yaratan, sayısız nimet veren Rabbimize karşı son derece boyun eğicidirler. Kendileri için gerçek dost ve yardımcının yalnızca Allah olduğunun bilincindedirler. Ve bu yüzden her türlü ortamda yalnızca Allah'tan yardım diler ve O'na dua ederler. Cahiliye insanları ise ancak bir zorluk içine düştükleri zaman Allah'tan yardım dilemeyi hatırlar ve bunun dışındaki zamanlarda kendilerine başka veliler edinip, onlardan medet umarlar. Elbette bu cahilliklerinin acı karşılığını dünyada da ahirette de göreceklerdir.

KURAN'DA
PEYGAMBER DUALARI

Kuran'da bahsi geçen peygamberlerin her biri, belli özellikleri ile dikkati çeken kavimlere gönderilmişlerdir. Bu kavimler, daha önce kendilerine gelen elçileri yalanlamış, azgınlaşmış ve aşırılığa gitgide daha fazla yönelmiş topluluklardı. Peygamberlerin görevi ise dini tanımayan veya tanıdığı halde inkara yönelen bu topluluklara hak dini tanıtmak, onları Allah'a çağırmak ve ahirete yöneltmekti.

Bu ise son derece zor bir işti. Tek başına bir insan, insanların çoğunun kendisine karşı çıkıp tepki göstereceğini bile bile, o ana kadar hiç duyulmamış veya duyulduğu halde kabul edilmemiş hak dini insanlara tanıtmak üzere görevlendiriliyordu. Üstelik bu görev, sahip olduklarını ve hatta hayatını tehlikeye sokuyordu. İnsanlar, sırf Allah'a çağırdığı için kendisinden nefret edebilir, hatta kendisini öldürmeye yeltenebilirlerdi. Kendisine eziyet edebilir, inanmış gibi görünüp hainlik yapabilirlerdi. Peygamberin çevresindeki hiç kimse, hatta ailesi bile kendisine inanmayabilirdi. Sorumluluğu ise Allah'a karşıydı. Bu, mutlaka yerine getirilmesi gereken, kapsamı ve önemi oldukça büyük olan bir sorumluluktu. İnsanların dini öğrenip öğrenmemeleri ve öğrendikleri ile cenneti hak edip etmemeleri peygamberin üzerindeki bir yükümlülük değildi. Onun tek vazifesi dini tebliğ etmekti.

Bu, dünya üzerinde tanıyıp bildiğimiz hiçbir şeye benzemez. Tek başına bir insanın büyük bir topluluğa karşı bu göreve başlaması, oldukça zorlu bir iştir.

Ancak elbette durum, dışarıdan bakanlar için böyledir, aslında, herşeyin üzerinde hakim olan Allah'ın gücüdür. Böyle bir durumda da inkarcıların sayısı ya da gücü önemli bir faktör olmaz. Peygamberlerin her biri bu gerçeği çok iyi bilerek hareket etmişler, üzerlerindeki bu sorumluluğu Allah'a olan güvenleri ile tam anlamıyla yerine getirmişlerdir. Allah peygamberlerin bu üstün özelliklerini ayetlerinde övmektedir. Kuran'da bildirildiği gibi Allah'ın yardımı her zaman inananlardan yanadır ve Allah peygamberlerini insanların zulümlerinden korumaktadır. Kuran'da, Peygamberimiz Hz. Muhammed'in hicret sırasında yaşadığı bir tehlikeden söz edilirken bu gerçek şöyle açıklanmıştır:

Siz O'na (Peygambere) yardım etmezseniz, Allah O'na yardım etmiştir. Hani kafirler ikiden biri olarak O'nu (Mekke'den) çıkarmışlardı; ikisi mağarada olduklarında arkadaşına şöyle diyordu: "Hüzne kapılma, elbette Allah bizimle beraberdir." Böylece Allah O'na 'huzur ve güvenlik duygusunu' indirmişti, O'nu sizin görmediğiniz ordularla desteklemiş, inkar edenlerin de kelimesini (inkar çağrılarını) alçaltmıştı. Oysa Allah'ın kelimesi, yüce olandır. Allah üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. (Tevbe Suresi, 40)

Peygamberler, Kuran'da Allah'a karşı her şartta korudukları içli yakınlıkları ile örnek gösterilmişlerdir:

Andolsun sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü umanlar ve Allah'ı çokca zikredenler için Allah'ın Resulünde güzel örnekler vardır. (Ahzab Suresi, 21)

İstekleri katıksızca Allah'tandır. Kendilerine peygamberlik görevinin verilmesinden itibaren tek çabaları verilen bu görevi yerine getirmek ve kavimlerini Allah'a çağırmak olmuştur. İstekleri de elbette ki amaçları ile doğru orantılı olmuştur. İçli, katıksız, yakın ve samimi duanın örneklerini işte bu nedenle peygamberlerde oldukça net bir biçimde görebiliriz.

Bu nedenle kitabın bundan sonraki kısmında Kuran'da öğretilen peygamber dualarını inceleyeceğiz.

Hz. Nuh'un Duaları

Kuran'da, yıllar boyunca, örnek bir kararlılıkla kavmini tevhid dinine çağıran Hz. Nuh'un sabrından övgü ile bahsedilir. Hz. Nuh kendisine ve yanındaki müminlere düşmanlık gösteren kavmine karşı kararlılıkla mücadele etmiştir. Hz. Nuh'un içinde bulunduğu her türlü durumda Allah'a yönelmesi, O'nun yardımını umarak samimiyetle dua etmesi ise müminler için büyük bir örnektir. Hz. Nuh içinde bulunduğu durumu Allah'a söylemiş ve şöyle dua etmiştir:

Sonunda Rabbine dua etti: "Gerçekten ben, yenik düşmüş durumdayım. Artık Sen (bu kafir toplumdan) intikam al." (Kamer Suresi, 10)

Başka bir surede Hz. Nuh'un Allah'a duası şu şekilde haber verilir:

Nuh: "Rabbim, yeryüzünde kafirlerden yurt edinen hiç kimseyi bırakma." dedi. "Çünkü Sen onları bırakacak olursan, Senin kullarını şaşırtıp-saptırırlar ve onlar, kötülükte sınırı aşan (facir'den) kafirden başkasını doğurmazlar. Rabbim, beni, annemi, babamı, mü'min olarak evime gireni, iman eden erkekleri ve iman eden kadınları bağışla. Zalimlere yıkımdan başkasını arttırma." (Nuh Suresi, 26-28)

Allah, Hz. Nuh'un bu duasını kabul etmiş ve ileride kopacak olan Tufan'a hazırlık yapmasını emretmiştir. Hz. Nuh yakında herhangi bir deniz veya göl olmamasına rağmen Allah'ın emri üzerine büyük bir gemi yapmaya başlamıştır. Geminin yapımı sırasında kavmi ise kendisi ile alay etmeye devam etmiştir. Bu olay Kuran'da şöyle haber verilir:

Gemiyi yapıyordu. Kavminin ileri gelenleri kendisine her uğradığında O'nunla alay ediyordu. O: "Eğer bizimle alay ederseniz, alay ettiğiniz gibi biz de sizlerle alay edeceğiz" dedi. (Hud Suresi, 38)

Ancak Hz. Nuh kavminin tüm baskısına rağmen, Allah'ın emri gereği gemiyi hazırlamaktadır. Ve sonunda Allah'ın vaadi gelir ve tufan patlak verir:

Biz de 'bardaktan boşanırcasına akan' bir su ile göğün kapılarını açtık. Yeri de 'coşkun kaynaklar' halinde fışkırttık. Derken su, takdir edilmiş bir işe karşı (hükmümüzü gerçekleştirmek üzere) birleşti. Ve onu da tahtalar ve çiviler(le inşa edilmiş gemi) üzerinde taşıdık. (Kamer Suresi, 11-13)

Tufan sırasında boğulanlardan birisi de Hz. Nuh'un oğludur. Hz. Nuh tufandan önce oğlunu gemiye çağırır ancak oğlu babasının bu çağrısını kabul etmez. (Hud Suresi, 43) Kuran'da Hz. Nuh'un, oğlunun ölümü üzerine Allah'a şu şekilde seslendiği haber verilmektedir:

Nuh Rabbine seslendi: Dedi ki: "Rabbim, şüphesiz benim oğlum ailemdendir ve Senin va'din de doğrusu haktır. Sen hakimler hakimisin." Dedi ki: "Ey Nuh, kesinlikle o senin ailenden değildir. Çünkü o, salih olmayan bir iş (yapmıştır). Öyleyse hakkında bilgin olmayan şeyi benden isteme. Gerçekten ben, cahillerden olmayasın diye sana öğüt veriyorum." (Hud Suresi, 45-46)

Hz. Nuh kavminin helak edilmesi için dua ederken "mümin olarak evine girenlerin" korunmasını istemiştir. Oysa Nuh'un oğlu iman etmemiştir. Kuran'da Hz. Nuh'un Allah'a kendisini affetmesi için şöyle dua ettiği bildirilir:

Dedi ki: "Rabbim, bilgim olmayan şeyi Senden istemekten Sana sığınırım. Ve eğer beni bağışlamaz ve beni esirgemezsen, hüsrana uğrayanlardan olurum." (Hud Suresi, 47)

Hz. İbrahim'in Duaları

Günümüzde milyonlarca insanın hac görevini yerine getirmek için ziyaret ettiği Kabe'yi inşa eden Hz. İbrahim, Kuran'da, "tek başına bir ümmet" olarak tanıtılmaktadır. O ve oğlu Hz. İsmail, bundan binlerce yıl önce, Allah'ın vahyi doğrultusunda insanların toplanacakları ve O'nu zikredecekleri, yılın belirli zamanlarında oraya hacca gelecekleri bir ev inşa etmişlerdir. Bu evin Kuran'daki adı Kabe'dir. İkisi bunu bir ibadet olarak yapmış, ve sonrasında şöyle dua etmişlerdir:

İbrahim, İsmail'le birlikte Evin (Ka'be'nin) sütunlarını yükselttiğinde (ikisi şöyle dua etmişti): "Rabbimiz bizden (bunu) kabul et. Şüphesiz, Sen işiten ve bilensin". (Bakara Suresi, 127)

Kabe'nin inşa edildiği yer zamanla gelişecek ve bugün Mekke olarak isimlendirdiğimiz şehir halini alacaktır. Hz. İbrahim burası için Allah'a şöyle dua etmiştir:

Hani İbrahim: "Rabbim, bu şehri bir güvenlik yeri kıl ve halkından Allah'a ve ahiret gününe inananları ürünlerle rızıklandır" demişti de (Allah: "Sadece inananları değil) inkâr edeni de az bir süre yararlandırır, sonra onu ateşin azabına uğratırım; ne kötü bir dönüştür o"demişti. (Bakara Suresi, 126)

Hz. İbrahim ve oğlu İsmail dualarında sadece kendi yaşadıkları dönem için değil, kendilerinden sonra gelecek olan kuşaklar için de bazı isteklerde bulunmuşlardır:

Rabbimiz, ikimizi Sana teslim olmuş (Müslümanlar) kıl ve soyumuzdan Sana teslim olmuş (Müslüman) bir ümmet (ver). Bize ibadet yöntemlerini (yer veya ilkelerini) göster ve tevbemizi kabul et. Şüphesiz, Sen tevbeleri kabul eden ve esirgeyensin. Rabbimiz, içlerinden onlara bir elçi gönder, onlara ayetlerini okusun, kitabı ve hikmeti öğretsin ve onları arındırsın. Şüphesiz, Sen güçlü ve üstün olansın, hüküm ve hikmet sahibisin. (Bakara Suresi, 128-129)

Hz. İbrahim'in bir başka duasında, Allah'a yakınlaşma yolları aradığı şöyle haber verilmektedir:

Hani İbrahim: "Rabbim, bana ölüleri nasıl dirilttiğini göster" demişti. (Allah ona:) "İnanmıyor musun?" deyince, "Hayır (inandım), ancak kalbimin tatmin olması için" dedi. "Öyleyse, dört kuş tut. Onları kendine alıştır, sonra onları (parçalayıp) her bir parçasını bir dağın üzerine bırak, sonra da onları çağır. Sana koşarak gelirler. Bil ki, şüphesiz Allah, üstün ve güçlü olandır, hüküm ve hikmet sahibidir." (Bakara Suresi, 260)

Ayetten de açıkça anlaşıldığı gibi İbrahim Peygamberin Allah'tan ölüleri nasıl dirilttiğini göstermesini istemesi, inancındaki bir zayıflıktan dolayı değildi. Aksine iman etmişti, ama iman ettiği gerçeği tam anlamıyla kavramak istiyordu. O, son derece samimi ve içten bir biçimde Allah'ın bir mucizesine tanık olmayı istemiş, Allah bu samimi duaya icabet etmişti.

Hz. İbrahim'in babası bir putperestti. O, babasına dini tebliğ etmiş ancak babası iman etmeyi kabul etmemişti. İbrahim Peygamber ise babası için Allah'tan bağışlanma dilemişti:

(İbrahim:) "Selam üzerine olsun, senin için Rabbimden bağışlanma dileyeceğim, çünkü, O, bana pek lütufkardır" dedi. Sizden ve Allah'tan başka taptıklarınızdan kopup-ayrılıyorum ve Rabbime dua ediyorum. Umulur ki, Rabbime dua etmekle mutsuz olmayacağım." (Meryem Suresi, 47-48)

Hz. İbrahim'in, babası bir mümin olmadığı halde onun için Allah'a dua etmesinin gerçek nedeni de Kuran ayetlerinde şöyle haber verilmektedir:

Kendilerine onların gerçekten çılgın ateşin arkadaşları oldukları açıklandıktan sonra -yakınları dahi olsa- müşrikler için bağışlanma dilemeleri Peygambere ve iman edenlere yaraşmaz. İbrahim'in babası için bağışlanma dilemesi, yalnızca ona verdiği bir söz dolayısıyla idi. Kendisine, onun gerçekten Allah'a düşman olduğu açıklanınca ondan uzaklaştı. Doğrusu İbrahim, çok duygulu, yumuşak huyluydu. (Tevbe Suresi, 113-114)

Bugün milyonlarca insanın ziyaret ettiği Mescid-i Haram'a yani Kabe'ye ilk yerleşen Hz. İbrahim, duasının devamında oğulları İsmail, İshak ve tüm müminler için şu isteklerde bulunmuştu:

Rabbimiz, gerçekten ben, çocuklarımdan bir kısmını Beyt-i Haram yanında ekini olmayan bir vadiye yerleştirdim; Rabbimiz, dosdoğru namazı kılsınlar diye (öyle yaptım), böylelikle Sen, insanların bir kısmının kalblerini onlara ilgi duyar kıl ve onları birtakım ürünlerden rızıklandır. Umulur ki şükrederler. Rabbimiz, şüphesiz Sen, bizim saklı tuttuklarımızı da, açığa vurduklarımızı da bilirsin. Yerde ve gökte hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz. Hamd, Allah'a aittir ki, O, bana ihtiyarlığa rağmen İsmail'i ve İshak'ı armağan etti. Şüphesiz Rabbim, gerçekten duayı işitendir. Rabbim, beni namazı(nda) sürekli kıl, soyumdan olanları da. Rabbimiz, duamı kabul buyur. Rabbimiz, hesabın yapılacağı gün, beni, anne-babamı ve mü'minleri bağışla. (İbrahim Suresi, 37-41)

Görüldüğü gibi Hz. İbrahim duasında hem Allah'ın sıfatlarını saymakta, hem de O'na şükretmektedir. O'ndan istediği şeyler de, kendisini O'na yakınlaştıracak, ahirette bağışlanmasına vesile olacak isteklerdir.

Hz. Lut'un Duaları

Kuran'da "hüküm ve ilim" verilen peygamber olarak bahsedilen Hz. Lut, Nuh Peygamber gibi kavmine uzun yıllar boyunca hak dini tebliğ etmiştir. Ancak Allah'ın sınırlarını çiğneyerek eşcinsel ilişkilerde bulunan kavminin Hz. Lut'a cevabı hep olumsuz olmuştur:

Hani Lut da kavmine şöyle demişti: "Sizden önce alemlerden hiç kimsenin yapmadığı hayasız-çirkinliği mi yapıyorsunuz? Gerçekten siz kadınları bırakıp şehvetle erkeklere yaklaşıyorsunuz. Doğrusu siz, ölçüyü aşan (azgın) bir kavimsiniz. Kavminin cevabı: "Yurdunuzdan sürüp çıkarın bunları, çünkü bunlar çokça temizlenen insanlarmış!" demekten başka olmadı. (A'raf Suresi, 80-82)

Lut Kavmi, Allah'ın elçisini tanımamakla kalmayıp, ona karşı açıkça meydan okumuştu. Hz. Lut ise kavmini uzun bir zaman tevhid dinine çağırdı, herhangi bir olumlu cevap alamayınca Allah'a şöyle dua etti:

Dedi ki: "Rabbim, fesat çıkaran (bu) kavme karşı bana yardım et." (Ankebut Suresi, 30)

Hz. Lut'un duasını Allah kabul etti ve Allah'ın elçisine başkaldıran Lut Kavmi helak oldu:

Şüphesiz Biz, fasıklık yapmalarından dolayı, bu ülke halkının üstüne gökten iğrenç bir azab indireceğiz. Andolsun, Biz akledebilecek bir kavim için orada apaçık bir ayet bırakmışızdır. (Ankebut Suresi, 34-35)

Bu örnekte gördüğümüz gibi dua, sadece insanların iyiliği, dünya ve ahiret saadeti için olmayabilir. Allah'ın sınırlarını çiğneyen, müminlere zulmeden toplulukların helakı için birçok peygamber dua etmiştir. Hz. Lut'un duası da buna bir örnektir.

Hz. Eyüp'ün Duaları

Kuran'da dört yerde Hz. Eyüp'ten bahsedilir ve onun sabrı müminlere örnek olarak gösterilir. Allah'tan vahiy alan seçilmiş bir kul olan Hz. Eyüp (Nisa Suresi, 163), ciddi bir hastalığa yakalanarak sıkıntı çekmiştir. Ancak içinde bulunduğu her türlü ağır şartta daima sabrı ve Allah'a olan güveni ile öne çıkmıştır. Allah onun bu vasfını tüm müminlere örnek olarak gösterir:

... Gerçekten, Biz onu sabredici bulduk. O, ne güzel kuldu. Çünkü o, (daima Allah'a) yönelip-dönen biriydi. (Sa'd Suresi, 44)

Hz. Eyüp yakalandığı hastalığın yanısıra bir de şeytanın olumsuz telkini ile karşı karşıya kalmıştı. Ancak Hz. Eyüp bu sıkıntısını samimi olarak Allah'a açmış ve O'ndan yardım dileyerek dua etmiştir:

Kulumuz Eyyub'u da hatırla. Hani o: "Herhalde şeytan, bana kahredici bir acı ve azab dokundurdu" diye Rabbine seslenmişti. (Sad Suresi, 41)

Bir başka ayette, Hz. Eyüp'ün içli duasından şöyle söz edilir:

Eyüp de; hani o Rabbine çağrıda bulunmuştu: "Şüphesiz bu dert (ve hastalık) beni sarıverdi. Sen merhametlilerin en merhametli olanısın." (Enbiya Suresi, 83)

Allah elbette bu salih kulunun duasına icabet etmiştir. Allah'ın Hz. Eyüb'e verdiği cevap ayetlerde şöyle aktarılır:

Böylece onun duasına icabet ettik. Kendisinden o derdi giderdik; ona Katımız'dan bir rahmet ve ibadet edenler için bir zikir olmak üzere ailesini ve onlarla birlikte bir katını daha verdik. (Enbiya Suresi, 84)

Allah insanları çok farklı şekillerde imtihan etmektedir. Allah'ın salih kullarından biri olan Hz. Eyüp de şiddetli bir sıkıntı ile denenmiştir. Benzer sıkıntılar, yine dünyadaki imtihan ortamı içinde başka müminlerin başına da gelebilir. Dolayısıyla bu tür bir durumda kalan bir mümin, Hz. Eyüp örneğinde olduğu gibi, imtihanın şekli ve süresi ne olursa olsun Allah'ın insana taşıyamayacağı yükü yüklemeyeceğinin bilincinde olmalıdır.

Hz. Yusuf'un Duaları

Hz. Yusuf kıssası, dua konusunda müminler için güzel örneklerle doludur. Hz. Yusuf, karşılaştığı her türlü sıkıntıya karşı tevekküllü ve teslimiyetli davranmasıyla, Allah'a olan sadakatiyle, sağlam bir imanın tüm alametlerini göstermiştir.

Hz. Yusuf'a ve babası Hz. Yakup'a isabet eden sıkıntılar, küçük yaştaki Hz. Yusuf'un kıskanç kardeşleri tarafından kuyuya atılıp bir kurt tarafından yenmiş gibi gösterilmesiyle başlar. Ancak Hz. Yakup, çok sevdiği oğlunun başına gelen bu olay karşısında Allah'a olan teslimiyetini korur:

Ve üzerine yalandan kan (sürülmüş) ola gömleğini getirdiler. "Hayır" dedi. Nefsiniz, sizi yanıltıp (böyle) bir işe sürüklemiş. Bundan sonra (bana düşen) güzel bir sabırdır. Sizin bu düzüp-uydurduklarınıza karşı yardım istenecek olan Allah'tır." (Yusuf Suresi, 18)

Ayetten de anlaşılacağı gibi oğlunun kanlı gömleği ile karşılaşan Hz. Yakup, gerçek bir mümin tavrı göstererek yapacağı en doğru davranışın "sabır, tevekkül ve dua" olacağını söyler. Nitekim kuyuya atılarak ölüme terk edilen Hz. Yusuf, bir mucize eseri

yoldan geçen bir kervan tarafından bulunur. Onu bulan kafile, onu para karşılığında satmaya karar verir ve yanlarına alır.

Bunun ardından köle olarak önde gelen bir Mısırlıya satılan Hz. Yusuf'a, ergenlik çağına geldiğinde Allah "ilim ve hikmet" (Yusuf Suresi, 22) verir.

O'nu satın alan Mısırlının karısı, ayette bildirildiğine göre ondan murad almak ister. Bunu kabul etmeyen Hz. Yusuf'u hapse attırmakla tehdit eder. Bunun üzerine Hz. Yusuf şöyle dua eder:

(Yusuf) Dedi ki:"Rabbim, zindan, bunların beni kendisine çağırdıkları şeyden bana daha sevimlidir. Kurdukları düzeni benden uzaklaştırmazsan, onlara (korkarım) eğilim gösterir, (böylece) cahillerden olurum. (Yusuf Suresi, 33)

Ayette görüldüğü gibi Hz. Yusuf, duasında içinde bulunduğu durumu samimi olarak itiraf etmiştir. Bunun ardından hapse atılan Hz. Yusuf, zindanda yanındakilere tebliğe başlar:

"Ey zindan arkadaşlarım, birbirinden ayrı (bir sürü) Rabler mi daha hayırlıdır, yoksa kahhar (kahredici) olan bir tek Allah mı? Sizin Allah'tan başka taptıklarınız, Allah'ın kendileri hakkında hiçbir delil indirmediği, sizin ve atalarınızın ad olarak adlandırdıklarınızdan başkası değildir. Hüküm, yalnızca Allah'ındır. O, Kendisi'nden başkasına kulluk etmemenizi emretmiştir. Dosdoğru olan din işte budur, ancak insanların çoğu bilmezler." (Yusuf Suresi, 39-40)

Yıllar boyu orada kaldıktan sonra, Mısırlı'nın karısının da Hz. Yusuf'un masum olduğunu söylemesi üzerine Hz. Yusuf zindandan çıkarılır. (Yusuf Suresi, 51-54)

Tüm bu sıkıntıların ardından Hz. Yusuf'un duası kabul edilir ve kuyuya atılma ile başlayan olaylar, ülkenin iktidarında söz sahibi olmasıyla devam eder:

İşte böylece Biz yeryüzünde Yusuf'a güç ve imkan (iktidar) verdik. Öyle ki, orada (Mısır'da) dilediği yerde konakladı... (Yusuf Suresi, 56)

Böylece iktidar sahibi olan Hz. Yusuf, kendisini zindandan çıkararak hazinenin başına geçiren Allah'a şükreder ve dünyada Müslüman olarak ölmek ve ahirette de salihlerle birlikte olmak için dua eder:

Rabbim, Sen bana mülkten (bir pay ve onu yönetme imkanını) verdin, sözlerin yorumundan (bir bilgi) öğrettin. Göklerin ve yerin Yaratıcısı, dünyada

ve ahirette benim velim Sensin. Müslüman olarak benim hayatıma son ver ve beni salihlerin arasına kat. (Yusuf Suresi, 101)

Hz. Şuayb'ın Duaları

Medyen ve Eyke halkına peygamber olarak gönderilen Hz. Şuayb, Allah'ın sınırlarını çiğneyen kavmini imana davet etmişti. (Araf Suresi, 85)

Medyen halkının Hz. Şuayb'a cevabı Nuh ve Lut kavimlerinin cevaplarından farklı olmadı. Hz. Şuayb'ın söylediklerini kabul etmeyen kavim, onu ve diğer müminleri yaşadıkları topraklardan sürgün etmekle tehdit etti:

Kavminin önde gelenlerinden büyüklük taslayanlar (müstekbirler) dediler ki: "Ey Şuayb, seni ve seninle birlikte iman edenleri ya ülkemizden sürüp-çıkaracağız veya mutlaka bizim dinimize geri döneceksiniz..." (Araf Suresi, 88)

Hz. Şuayb ise, Medyen halkının duyarsızlığı ve tehditkar tavrı üzerine Allah'a tevekkül ederek O'na dua etti:

Allah bizi ondan kurtardıktan sonra, bizim tekrar sizin dininize dönmemiz Allah'a karşı yalan yere iftira düzmemiz olur. Rabbimiz olan Allah'ın dilemesi dışında, ona geri dönmemiz bizim için olacak iş değildir. Rabbimiz, ilim bakımından herşeyi kuşatmıştır. Biz Allah'a tevekkül ettik. 'Rabbimiz, bizimle kavmimiz arasında 'Sen hak ile hüküm ver,' Sen 'hüküm verenlerin' en hayırlısısın. (A'raf Suresi, 89)

Sonunda Lut ve Nuh kavminin başına gelenler Medyen halkının da başına geldi. Hz. Şuayb'ın duası üzerine Allah hükmünü verdi ve Allah'ın elçisini tanımayan kavim helak edildi:

Bunun üzerine onları dayanılmaz bir sarsıntı tuttu da, kendi yurtlarında diz üstü çökmüş olarak sabahladılar. Şuayb'ı yalanlayanlar, sanki orda 'hiç refah içinde yaşamamışlar' gibi oldular: Şuayb'ı yalanlayanlar, asıl büyük hüsrana uğradılar. (Araf Suresi, 91-92)

Hz. Süleyman'ın Duaları

Hz. Süleyman'ın önemli özelliklerinden biri, büyük bir güç ve iktidara sahip olmasıydı. Ona birçok üstün yetenekler de verilmişti. Hz. Süleyman'a verilen bu üstün yetenekler arasında cinleri yönetmek, hatta hayvanlarla konuşmak da bulunuyordu. Hz. Süleyman'ın hayvanların konuşmalarını anlaması Kuran ayetlerinde şöyle haber verilir:

Süleyman, Davud'a mirasçı oldu ve dedi ki: "Ey insanlar, bize kuşların konuşma-dili öğretildi ve bize herşeyden (bol bir nimet) verildi. Gerçekten bu, apaçık bir üstünlüktür."(Neml Suresi, 16)

Kendisine verilen üstünlüklerden dolayı Allah'a şükreden Hz. Süleyman'ın duası ise şöyledir:

"... Rabbim, bana, anne ve babama verdiğin nimete şükretmemi ve hoşnut olacağın salih bir amelde bulunmamı ilham et ve beni rahmetinle salih kulların arasına kat." (Neml Suresi, 19)

Allah Hz. Süleyman'a bazı özel yeteneklerin dışında büyük maddi imkanlar da sunmuştu. Hz. Süleyman da bu zenginliklere karşı O'na hep şükretmiş ve şöyle dua etmişti:

Rabbim, beni bağışla ve benden sonra hiç kimseye nasib olmayan bir mülkü bana armağan et. Şüphesiz Sen, karşılıksız armağan edensin. (Sad Suresi, 35)

Daha önceki bölümlerde dua konularının sadece şahsi ve dünyevi istekler olmaması gerektiği üzerinde durmuştuk. Hz. Süleyman'ın "hiç kimseye nasip olmayan bir mülk" istemesi de dünyevi bir istek değil, aslında ahirete yönelik bir istektir. Nitekim onun "... gerçekten ben mal sevgisini Allah'ı zikretmekten dolayı tercih ettim..." (Sad Suresi, 32) dediği ayetlerde bildirilmektedir.

Eğer bir insan elinde bulunan maddi imkanları Allah rızası için kullanıyor ve bu imkanlar onu Allah'a yakınlaştırıyor, Allah'ı anmasına vesile oluyorsa, onun dünya nimetlerini istemesi konusunda sıkıntı duymasına gerek yoktur. Çünkü artık bu nimetler onu ahirete yakınlaştıracak birer vesile haline gelmiştir.

Hz. Zekeriya'nın Duaları

Kuran'ın üç ayrı suresinde Hz. Zekeriya'nın dualarından bahsedilir. Yaşı ilerlemiş olan Hz. Zekeriya, kendi ardından kavmi içinde imanı ayakta tutması için Allah'tan bir varis istemiştir. Kendisi çocuk sahibi olmak için oldukça yaşlı, karısı ise kısır olduğu için varisi yoktur ve Allah'a duada bulunmuştur:

Hani o, Rabbine gizlice seslendiği zaman; Demişti ki: "Rabbim, şüphesiz benim kemiklerim gevşedi ve baş, yaşlılık aleviyle tutuştu; ben sana dua etmekle mutsuz olmadım. Doğrusu ben, arkamdan gelecek yakınlarım adına korkuya kapıldım, benim karım da bir kısır (kadın)dır. Artık bana Kendi

Katından bir yardımcı armağan et. Bana mirasçı olsun. Yakup oğullarına da mirasçı olsun. Rabbim, onu razı olunan kıl." (Meryem Suresi, 3-6)

Orada Zekeriya Rabbine dua etti: "Rabbim, bana Katından tertemiz bir soy armağan et. Doğrusu Sen, duaları işitensin" dedi. (Al-i İmran Suresi, 38)

Zekeriya da; hani Rabbine çağrıda bulunmuştu: "Rabbim, beni yalnız başıma bırakma, Sen mirasçıların en hayırlısısın." (Enbiya Suresi, 89)

Ayette Hz. Zekeriya'nın Allah'a gizlice seslendiği bildirilmektedir. Bu, samimiyetin en büyük göstergelerinden biridir. Nitekim Allah, Kendisi'ne bu tür bir samimiyet içinde çağrıda bulunan Hz. Zekeriya'nın duasını kabul etmiştir:

Onun duasına icabet ettik, kendisine Yahya'yı armağan ettik, eşini de doğurmaya elverişli kıldık. Gerçekten onlar hayırlarda yarışırlardı, umarak ve korkarak Bize dua ederlerdi. Bize derin saygı gösterirlerdi. (Enbiya Suresi, 90)

(Allah buyurdu:) "Ey Zekeriya, şüphesiz Biz seni, adı Yahya olan bir çocukla müjdelemekteyiz; Biz bundan önce ona hiçbir adaş kılmamışız." (Meryem Suresi, 7)

O mihrapta namaz kılarken, melekler ona seslendi: "Allah, sana Yahya'yı müjdeler. O, Allah'tan olan bir kelimeyi (İsa'yı) doğrulayan, efendi, iffetli ve salihlerden bir peygamberdir." (Al-i İmran Suresi, 39)

Ayetlerin devamında bildirildiğine göre, Hz. Zekeriya Allah'ın duasına karşılık ileri yaşına rağmen kendisine bir erkek evlat bağışlamasına şaşırır. Kendisine müjdeyi ileten melek ise O'na Allah'ın kudretini hatırlatır:

Dedi ki: "Rabbim, karım kısır (bir kadın) iken, benim nasıl oğlum olabilir? Ben de yaşlılığın son basamağındayım." (Ona gelen melek:) "İşte böyle" dedi. "Rabbin dedi ki: - Bu Benim için kolaydır, daha önce sen hiçbir şey değil iken, seni yaratmıştım." (Meryem Suresi, 8-9)

Önceki bölümlerde Allah'ın samimi kullarının dualarına onlar için en hayırlı olacak şekilde icabet ettiğini belirtmiştik. Ve Allah'ın içten çağrıda bulunan inananların tek dostu ve yardımcısı olduğunu da bildirmiştik. Allah, çocuk sahibi olması imkansız gibi görünen Hz. Zekeriya'ya da, samimi duasına icabet ederek salih bir oğul armağan etmiştir.

Hz. Yunus'un Duaları

Kuran'da, Hz. Yunus'tan şöyle söz edilir:

Şüphesiz Yunus da gönderilmiş (elçi)lerdendi. Hani o, dolu bir gemiye kaçmıştı. Böylece kur'aya katılmıştı da, kaybedenlerden olmuştu. Derken onu balık yutmuştu, oysa o kınanmıştı. (Saffat Suresi, 139-142)

Hz. Yunus peygamber olarak gönderildiği kavmini terk etmişti. Yukarıdaki ayetlerde görüldüğü gibi, binmiş olduğu gemide yolcular arasında kura çekilmiş ve kura sonucunda onun denize atılmasına karar verilmişti. Yine Kuran'da bildirildiğine göre, denize atılan Hz. Yunus, dev bir balık tarafından yutulmuştur.

Balığın karnında iken pişmanlık duyan Hz. Yunus, Allah'a şöyle dua etmiştir:

Senden başka ilah yoktur, Sen Yücesin, gerçekten ben zulmedenlerden oldum. (Enbiya Suresi, 87)

Allah ise Hz. Yunus'un samimi duasına karşılık onu mucizevi bir biçimde kurtarmıştır:

Bunun üzerine duasına icabet ettik ve onu üzüntüden kurtardık. İşte Biz, iman edenleri böyle kurtarırız. (Enbiya Suresi, 88)

Hz. Yunus'u Allah daha sonra da itaatli bir kavmin başına geçirmiştir:

"Onu yüzbin veya (sayısı) daha da artan (bir topluluk)a (Peygamber olarak) gönderdik. Sonunda ona iman ettiler, Biz de onları bir süreye kadar yararlandırdık." (Saffat Suresi, 147-148)

Daha önceki bölümlerde Allah'ın bir duayı kabul ederken bunu belli sebeplere bağladığını, ancak dilerse sebepsiz de istenilen şeyi gerçekleştirebileceğini ve bunun göklerin ve yerin Rabbi olan Allah için son derece kolay olduğunu söylemiştik. Allah Hz. Yunus'un duasını kabul ederken de her türlü zor görünen şartı ortadan kaldırmış ve Hz. Yunus'u balığın karnından kurtarmıştır. Bu, insanın hiçbir zaman Allah'ın rahmetinden umut kesmemesi ve hep O'na dua etmesi gerektiğinin çarpıcı delillerinden biridir. İnsan Rabbimize içten yöneldiği müddetçe, kesin bir karşılık görecektir.

Hz. İsa'nın Duaları

Kuran'da, Hz. İsa'dan söz edilirken şöyle denir:

"... Onun adı Meryem oğlu İsa Mesih'tir. O, dünyada ve ahirette 'seçkin, onurlu, saygındır' ve (Allah'a) yakın kılınanlardandır.." (Al-i İmran Suresi, 45)

Kuran'da havarilerinin Hz. İsa'dan Allah'a dua etmesini ve gökten bir sofra talep indirilmesini istedikleri haber verilir. "Sofra" anlamına gelen Maide Suresi'nde anlatılan bu olay şöyledir:

Havariler: "Ey Meryem oğlu İsa, Rabbin bize gökten bir sofra indirebilir mi?" demişlerdi. O da: "Eğer inanmışlarsanız Allah'tan korkup-sakının" demişti. (Bu sefer Havariler:) "Ondan yemek istiyoruz, kalplerimiz tatmin olsun, senin de gerçekten bize doğru söylediğini bilelim ve buna şahidlerden olalım" demişlerdi. (Maide Suresi, 112-113)

Havarilerin bu isteklerinin altında olağanüstü bir olay görmek isteği yatıyordu. Hz. İsa, bu mucize isteğinin yersiz olduğunu belirtmesine rağmen, havariler gökten sofra inerse kalplerinin daha da tatmin olacağını söyleyerek ısrar ettiler. Hz. İsa ise, havarilerin bu istekleri üzerine Allah'a dua ederken, Kuran'daki birçok dua örneğinde olduğu gibi Allah'ı sıfatlarıyla andı. Kuran'da, Hz. İsa'nın bu duasından şöyle söz edilir:

Meryem oğlu İsa: "Allah'ım, Rabbimiz, bize gökten bir sofra indir, öncemiz ve sonramız için bir bayram ve Senden de bir belge olsun. Bizi rızıklandır, Sen rızık vericilerin en hayırlısısın" demişti. (Maide Suresi, 114)

Allah Hz. İsa'nın duasını kabul etti ve şöyle buyurdu:

Allah demişti ki: "Şüphesiz ben bunu size indireceğim. Artık bundan sonra sizden kim inkâr ederse, ben onu gerçekten alemlerden hiç kimseyi azablandırmayacağım bir azabla azablandıracağım." (Maide Suresi, 115)

Hz. İsa'nın Maide Suresi'ndeki ikinci duası ise, havarilerin korunup gözetlenmesi ve bağışlanması konusundaydı:

Allah: "Ey Meryem oğlu İsa, insanlara, beni ve anneni Allah'ı bırakarak iki ilah edinin, diye sen mi söyledin?" dediğinde (İsa şöyle dedi); "Seni tenzih ederim, hakkım olmayan bir sözü söylemek bana yakışmaz. Eğer bunu söyledimse mutlaka Sen onu bilmişsindir. Sen bende olanı bilirsin, ama ben Sende olanı bilmem. Gerçekten, görünmeyenleri (gaybleri) bilen Sensin Sen."

"Ben onlara bana emrettiklerinin dışında hiçbir şeyi söylemedim. (O da şuydu:) 'Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin.' Onların içinde kaldığım sürece, ben onların üzerinde bir şahidim. Benim (dünya) hayatıma

son verdiğinde, üzerlerindeki gözetleyici Sendin. Sen herşeyin üzerine şahid olansın." Eğer onları azablandırırsan, şüphesiz onlar Senin kullarındır, eğer onları bağışlarsan, şüphesiz aziz olan, hakim olan Sensin Sen." (Maide Suresi, 116-118)

Kuran'da Hz. Muhammed (sav)'in Duaları

Kuran'da "Şüphesiz sen, pek büyük bir ahlak üzerindesin" (Kalem Suresi, 4) ayetiyle tanıtılan son peygamber Hz. Muhammed (sav), gecenin bir bölümünü dua, zikir ve ibadetle geçiriyordu. Bir ayette bundan şöyle söz edilir:

Gerçekten Rabbin, senin gecenin üçte ikisinden biraz eksiğinde, yarısında ve üçte birinde kalktığını bilir; seninle birlikte olanlardan bir topluluğun da. Geceyi ve gündüzü Allah takdir eder. Sizin bunu sayamayacağınızı bildi, böylece tevbenizi kabul etti... (Müzemmil Suresi, 20)

Kuran'da Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed'in müminlere karşı ne kadar düşkün ve şefkatli olduğu anlatılır ve onlar için bağışlanma dilemesi emredilir:

Allah'tan bir rahmet dolayısıyla, onlara yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın onlar çevrenden dağılır giderlerdi. Öyleyse onları bağışla, onlar için bağışlanma dile ve iş konusunda onlarla müşavere et. Eğer azmedersen artık Allah'a tevekkül et. Şüphesiz Allah, tevekkül edenleri sever. (Al-i İmran Suresi, 159)

Kuran'da daha birçok ayette kutlu Peygamberimiz (sav)'in dualarından bahsedilmektedir. Dualarda Allah'ı sıfatları ile birlikte anmanın en güzel örneklerini Peygamberimiz Hz. Muhammed'in dualarında görebiliriz. Bunlardan bir tanesi şöyledir:

De ki: "Ey mülkün sahibi Allah'ım, dilediğine mülkü verirsin ve dilediğinden mülkü çekip-alırsın, dilediğini aziz kılar, dilediğini alçaltırsın; hayır Senin elindedir. Gerçekten Sen, herşeye güç yetirensin." (Al-i İmran Suresi, 26)

Tüm peygamberler gibi Hz. Muhammed (sav) de gönderildiği kavmin ileri gelenleri tarafından tehdit edilmiş ve zaman zaman şeytanın olumsuz telkinleri ile karşı karşıya kalmıştır. Böyle durumlarda Peygamberimiz (sav) Allah'a üzerindeki sıkıntıyı kaldırması için şöyle yalvarmıştır:

Ve de ki: "Rabbim şeytanın kışkırtmalarından sana sığınırım. Ve onların benim yanımda bulunmalarından da Sana sığınırım Rabbim." (Müminun Suresi, 97-98)

Müminun Suresi'nin son ayetinde ise Peygamberimiz (sav)'in bir duası şöyle aktarılır:

Ve de ki: "Rabbim bağışla ve merhamet et, Sen merhamet edenlerin en hayırlısısın." (Müminun Suresi, 118)

Hz. Musa'nın Duaları

İsrailoğulları'na elçi olarak gönderilen Hz. Musa, Firavun'un zulmünden kurtulması için, henüz bebek iken annesine gelen vahy üzerine bir nehre bırakılmıştı. Firavun ve ailesi nehirde buldukları Hz. Musa'yı evlat edindiler. (Kasas Suresi, 7-8) Hz. Musa'ya Firavun'un sarayında ergenlik çağına geldiğinde diğer peygamberler gibi Allah'tan "ilim ve hikmet" verildi. (Kasas Suresi, 14)

Kuran'da Hz. Musa'nın Allah'a yönelerek dua etmesine neden olan bir olay şöyle anlatılır:

(Musa) Halkının haberi olmadığı bir zamanda şehre girdi, orda kavga etmekte olan iki adam buldu; bu kendi taraftarlarından, şu da düşmanlarından. Derken taraftarlarından olan, düşmanlarından olana karşı ondan yardım istedi. Bunun üzerine ona bir yumruk attı ve işini bitiriverdi. (Sonra da:) "Bu şeytanın işindendir; o, gerçekten açıkça saptırıcı bir düşmandır" dedi. (Kasas Suresi, 15)

Ayette anlatılan olay sonucunda Hz. Musa Allah'tan bağışlanma diledi ve bir daha suçlu ve günahkarlara destek olmayacağına dair Allah'a söz verdi:

Dedi ki: "Rabbim, gerçekten, ben kendi nefsime zulmettim, artık beni bağışla." Böylece (Allah) onu bağışladı. Şüphesiz. O, bağışlayandır, esirgeyendir. Dedi ki: "Rabbim, bana verdiğin nimetler adına, artık suçlu günahkarlara destekçi olmayacağım." (Kasas Suresi, 16-17)

Söz konusu olayın duyulması üzerine, bulunduğu şehrin önde gelenleri Hz. Musa'yı yakalayarak öldürmeyi planladılar. Bunu öğrenince Hz. Musa yine Allah'a dua etti:

Böylece oradan korku içinde (çevreyi) gözetleyerek çıkıp gitti: "Rabbim, zalimler topluluğundan beni kurtar" dedi. (Kasas Suresi, 21)

Hz. Musa'nın duası kabul edildi ve Allah'ın yönlendirmesiyle Firavun'un şehrinden ayrılarak daha güvenli bir yere gitmek üzere yola koyuldu. Bu sırada da sürekli Allah'a yönelmiş, hep O'na dua etmişti:

Medyen'e doğru yöneldiğinde de: "Umarım Rabbim, beni doğru bir yola yöneltip iletir" dedi. Medyen suyuna vardığı zaman, su almakta olan bir insan topluluğu buldu. Onların gerisinde de (hayvanları su başına götürmekten çekinen) iki kadın buldu. Dedi ki: "Bu durumunuz ne?" "Çobanlar sürülerini

sulamadıkça, biz sürülerimizi sulayamayız; babamız, yaşı ilerlemiş bir ihtiyardır." dediler. Hemencecik onların sürülerini suladı, sonra yine gölgeye çekilerek dedi ki: "Rabbim, doğrusu bana indirdiğin her hayra muhtacım." Çok geçmeden, o iki (kadın)dan biri, (utana utana) yürüyerek ona geldi. "Babam, bizim için sürüleri sulamana karşılık sana mükafaat vermek üzere seni davet etmektedir." dedi. Bunun üzerine ona gelip de olup bitenleri anlatınca o: "Korkma" dedi. "Zalimler topluluğundan kurtulmuş oldun." (Kasas Suresi, 22-25)

Bu olayların ardından Hz. Musa Medyen'de yerleşti. Ardından geçen 8-10 yıldan sonra ailesiyle birlikte Medyen'den ayrıldı. Yolda Tuva Vadisi denilen yere geldiğinde ilk vahyi alacaktı. Allah ona Firavun'a gitmesini ve kendisine dini tebliğ etmesini emretti. Hz. Musa'nın Kasas Suresi'nde Allah'a bu konuda şöyle dua ettiği bildirilir:

Dedi ki: "Rabbim, gerçekten onlardan bir kişi öldürdüm, beni öldürmelerinden korkuyorum. Ve kardeşim Harun; dil bakımından o benden daha düzgün konuşmaktadır, onu da benimle birlikte bir yardımcı olarak gönder, beni doğrulasın. Çünkü onların beni yalanlamalarından korkuyorum." (Kasas Suresi, 33-34)

Kuran'da bildirildiğine göre Hz. Musa içinde duyduğu heyecanın tebliğ görevini yerine getirmesine engel olmasından çekinmişti. Bunun için de Allah'a dua etti:

Dedi ki: "Rabbim, benim göğsümü aç. Bana işimi kolaylaştır. Dilimden düğümü çöz; ki söyleyeceklerimi kavrasınlar. Ailemden bana bir yardımcı kıl, kardeşim Harun'u. Onunla arkamı kuvvetlendir. Onu işimde ortak kıl, Böylece Seni çok tesbih edelim. Ve Seni çok zikredelim. Şüphesiz Sen bizi görüyorsun." (Taha Suresi, 25-35)

Hz. Musa'nın bu samimi duasına karşılık Allah onu ve kardeşini özel bir koruma altına aldığını şöyle bildirmiştir:

(Allah) Dedi ki: "Pazunu kardeşinle pekiştirip güçlendireceğiz; sizin ikinize de öyle bir 'güç ve yetki' vereceğiz ki, ayetlerimiz sayesinde size erişemeyecekler. Siz ve size uyanlar galip olanlarsınız." (Kasas Suresi, 35)

Hz. Musa'nın Firavun'a göstermiş olduğu mucizeler, Firavun'un yanındaki bazı kişilerin iman etmesine vesile olurken, Firavun ve kavminin büyük kısmı Allah'a karşı büyüklenmekte ısrar ediyorlardı. Bunun üzerine Hz. Musa'nın Allah'a şöyle dua ettiği Kuran'da bildirilir:

Musa dedi ki: "Rabbimiz, şüphesiz Sen, Firavun'a ve önde gelen çevresine dünya hayatında bir çekicilik (güç, ihtişam) ve mallar verdin. Rabbimiz, Senin yolundan saptırmaları için (mi?) Rabbimiz, mallarını yerin dibine geçir ve onların kalblerinin üzerini şiddetle bağla; onlar acı azabı görecekleri zamana kadar iman etmeyecekler." Allah, Hz. Musa'nın duasına şöyle karşılık verdi: "İkinizin duası kabul olundu. Öyleyse dosdoğru yolda devam edin ve bilgisizlerin yoluna uymayın." (Yunus Suresi, 88-89)

Hz. Musa'nın yukarıdaki duasının ardından Firavun ve tüm inkarcı çevresi helak edilmiş ve İsrailoğulları Mısır'dan ayrılmışlardır. Mısır'dan çıkmalarından bir süre sonra, Hz. Musa kardeşi Hz. Harun'u yerine bırakarak, kırk günlüğüne Tur Dağı'na çıktı. Burada kendisine vahyin gelmesini bekledi. (A'raf Suresi, 142) Vahy gelince de Allah'a şöyle dua etti:

"... Rabbim, bana göster, Seni göreyim"... (A'raf Suresi, 143)

Allah, Hz. Musa'nın bu isteğine şöyle karşılık verdi:

... (Allah:) "Beni asla göremezsin, ama şu dağa bak; eğer o yerinde karar kılabilirse, sen de Beni göreceksin." Rabbi dağa tecelli edince, onu paramparça etti. Musa bayılarak yere düştü. Kendine geldiğinde: "Sen ne Yücesin (Rabbim). Sana tevbe ettim ve ben iman edenlerin ilkiyim" dedi. "Ey Musa" dedi. "Sana verdiğim risaletimle ve seninle konuşmamla seni insanlar üzerinde seçkin kıldım. Sana verdiklerimi al ve şükredenlerden ol." (Araf Suresi, 143-144)

Hz. Musa Tur Dağı'na giderken kavminden sorumlu olarak kardeşi Hz. Harun'u bırakmıştı. Ancak kavmi Hz. Musa'nın gidişi ile birlikte gevşeklik göstererek Mısır'daki putperest inanışlara dönüş yaptılar. Kendilerine bir buzağı heykeli yaptılar ve ona tapındılar. Hz. Musa kavminin buzağıya tapması üzerine aralarından müminleri ayırarak Allah'ın daha önceden vahyettiği buluşma yerine doğru yola çıktı. Ancak buluşma yerine gelmeden bunları da ayetin ifadesiyle "dayanılmaz bir sarsıntı" tutunca, Allah'tan kendisi ve yanındaki müminler için bağışlanma diledi:

... Dedi ki: "Rabbim, eğer dileseydin, onları ve beni daha önceden helâk ederdin. (Şimdi) İçimizdeki beyinsizlerin yaptıklarından dolayı bizi helak edecek misin? O da Senin denemenden başkası değildir. Onunla Sen dilediğini saptırır, dilediğini hidayete erdirirsin. Bizim velimiz Sensin. Öyleyse bizi bağışla, bizi esirge; Sen bağışlayanların en hayırlısısın." Bize bu dünyada da, ahirette de iyilik yaz, şüphesiz ki biz Sana yöneldik. Dedi ki: "Azabımı

dilediğime isabet ettiririm, rahmetim ise herşeyi kuşatmıştır; onu korkup-sakınanlara, zekatı verenlere ve Bizim ayetlerimize iman edenlere yazacağım." (A'raf Suresi, 155-156)

Kuran'da Hz. Musa ile ilgili olarak anlatılanlara baktığımızda, Hz. Musa'nın dualarında en çok dikkat çeken noktalardan birinin, onun içten samimiyeti ve açıksözlülüğü olduğunu görürüz. Allah'a samimi bir biçimde dua etmiş ve O'ndan yardım dilemiştir. Allah, Hz. Musa'yı zamanla ve olaylarla eğiterek büyük güç sahibi bir peygamber haline getirmiştir.

Yani, önceden de vurguladığımız gibi, duanın en önemli şartlarından biri samimiyetle ve içtenlikle yapılmasıdır. İnsanı bu noktada yanıltabilecek engellerden biri, Allah'a karşı utanarak O'na bazı günah ya da kusurları itiraf etmeme eğilimidir. Bazı insanlar bu eğilimin etkisiyle Allah'a dua ederken çok "resmi" bir ruh hali içinde olurlar ve belki utanma duygusundan belki de kibirlerinden dolayı Allah'a herşeylerini açmazlar. Oysa Allah bizim her türlü kusurumuzu, yaptığımız, hatta aklımızdan geçen her türlü yanlış ve anormal fiil ya da düşünceyi zaten bilmektir.

O halde yapılması gereken şey, açıksözlülükle ve samimiyetle Allah'a yönelip her sırrımızı O'na açmaktır. Allah'a karşı duyulması gereken içli korku, Allah ile kulu arasına "resmiyet" sokacak bir engel değil, kulunu Allah'a teslimiyetli ve samimi bir biçimde yakınlaştıracak bir teşviktir.

SONUÇ

Kuran'da anlatılan dua anlayışının insan hayatına geçirilmesi çok önemli bir konudur. Ne yazık ki insanların büyük bir kısmı Kuran'dan habersiz oldukları veya Kuran'ı yeteri kadar bilmedikleri için, belki de hayatlarında bir defa bile samimi olarak Allah'a yönelip, Kuran'da bildirildiği gibi dua etmezler.

Şu an okuduğunuz bu çalışmada ise, aslında Kuran'a göre "en büyük" olan (Ankebut Suresi, 45) Allah'ı zikretmenin önemi anlatılmıştır. Burada anlatılanları dikkate almak ve Allah'a tam O'nun dilediği gibi dua etmeye çalışmak ise hepimizin görevidir.

Bu hem büyük bir görev, hem de bizim ebedi hayatımızı kurtaracak büyük bir vesiledir. Çünkü Kuran'da, Allah'a dua etmeyenlerin sonunun ebedi cehennem azabı olduğu haber verilir:

Rabbiniz dedi ki: "Bana dua edin, size icabet edeyim. Doğrusu Bana ibadet etmekten büyüklenen (müstekbir)ler; cehenneme boyun bükmüş kimseler olarak gireceklerdir. (Mümin Suresi, 60)

EVRİM YANILGISI

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok açık bir "tasarım" bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık yaratılış gerçeğiyle açıklamaktadırlar.

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan *Türlerin Kökeni* adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı.

Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in *Türlerin Kökeni* adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu.

Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti:

"Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür." (Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, New York: Marcel Dekker, 1977, s. 2)

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı:

"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır." (Alexander I. Oparin, Origin of Life, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196)

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi.

O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı. ("New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", Bulletin of the American Meteorological Society, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330)

Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti. (Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7)

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci *Earth* dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı? (Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40)

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10^{950}'de 1'dir. Ancak matematikte 10^{50}'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır.Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer

kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, *Scientific American* dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır. (Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78)

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır.

Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: Türlerin Kökeni, *Doğal Seleksiyon Yoluyla...*

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez.

Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve *Türlerin Kökeni* adlı kitabında "Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz" demek zorunda kalmıştı. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 189)

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin *Türlerin Kökeni* adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184)

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20.yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler.

Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rasgele bir etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdırlar. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir. (B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988)

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim

teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir.

Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara "ara-geçiş formu" adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, *Türlerin Kökeni*'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179)

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz. (Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133)

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci Biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir. (Douglas J. Futuyma, Science on Trial, New York: Pantheon Books, 1983. s. 197)

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani "türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunsu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

1- Australopithecus

2- Homo habilis

3- Homo erectus

4- Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunsu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "Australopithecus" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin Australopithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", Nature, c. 258, s. 389)

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırırlar. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, Australopithecuslar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "*Homo sapiens*'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. (J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", Scientific American, Aralık 1992)

Evrimciler *"Australopithecus > Homo habilis > Homo erectus > Homo sapiens"* sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, *Australopithecus, Homo habilis ve Homo erectus*'un dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir. (Alan Walker, Science, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, Physical Antropology, 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272)

Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens neandertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. (*Time*, Kasım 1996)

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler. (S. J. Gould, Natural History, c. 85, 1976, s. 30)

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly

Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19)

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim.

Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemden geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10^{-950} olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar. Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini

kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur.

Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrim teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retinaya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın. Şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler

ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarısı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir.

Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojide çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılamamıştır. En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir.

Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır.

Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ışıl ışıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir? Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir

açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz. (Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28)

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrim Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, pofesörler, kültürlü, eğitimli insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyüsü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, eski Mısırlıların Güneş Tanrısı Ra'ya, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür. Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azab onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)

... Kalbleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah bir başka ayetinde ise, bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyünün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyünün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "büyü"den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Musa'ya, kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı ayetler şöyledir:

(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la - Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsünü, ayetteki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Ayette de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir.

Nitekim, yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır. (Malcolm Muggeridge, The End of Christendom, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s.43)

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyüsü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

Dediler ki: "Sen Yücesin,
bize öğrettiğinden başka bizim
hiçbir bilgimiz yok. Gerçekten Sen,
herşeyi bilen, hüküm ve
hikmet sahibi olansın."
(Bakara Suresi, 32)

Sizi yaratmış, bu dünyaya yerleştirmiş, akıl ve beden sahibi kılmış olan Allah'a acaba gerektiği kadar yakın mısınız?

Acaba O'na en son ne zaman dua ettiniz?

O'na, sadece birtakım sıkıntı veya felaketlerle karşılaşınca mı dua ediyorsunuz?

Dua ettiğinizde O'nun size çok yakın olduğunun, sizin fısıltıyla söylediğiniz her sözü işittiğinin bilincinde misiniz?

O'nun tüm insanların Rabbi olduğu gibi sizin de Rabbiniz olduğunu, hayattaki en büyük dostunuzun ve dayanağınızın Yüce Allah olduğunu, her şeyi öncelikle O'ndan dilemeniz gerektiğini düşünüyor musunuz?

Bu sorulara verdiğiniz cevaplar ne olursa olsun, bu kitabı okumanız size büyük yarar sağlayacaktır. Çünkü bu kitap Allah'ın, kullarına ne kadar yakın olduğunu, onlardan nasıl bir dua istediğini neyin gerçekten O'nun istediği gibi bir dua olduğunu anlatmak için yazılmıştır.